

APRIL 1973

Zatorej obhajajmo praznik ne s starim kvasom, tudi ne s kvasom hudobije in malopridnosti, ampak, kot je zapisal sv. Pavel, z opresniki čistosti in resnice.

DUHOVNO ŽIVLJENJE

LA VIDA ESPIRITUAL

Camus, Sartre y Beckett, “maestros de la desesperanza”

En una entrevista publicada por dos periódicos italianos “La Nazione” y “Il Giornale d'Italia”, el cardenal Danielou manifiesta que su reciente ingreso en la Academia Francesa, ni le había apartado del mundo exterior, en particular de los jóvenes, ni ha constituido ningún cambio en su manera de vivir. Continuó viviendo sencillamente sin servidores y sin ceremonias, recibo a todo el mundo y viajo en omnibus. No tengo responsabilidad de ninguna diócesis, ni de ningún dicasterio romano”. El cardenal Danielou reside, habitualmente, en París.

Ve, sobre todo, su elección como una ocasión de poder afirmar la primacia del cristianismo en un organismo que tiene su sede, quiérase o no, en uno de los lugares privilegiados de la “alta cultura”. “Espero suscitar nuevas vocaciones de escritores, filósofos y moralistas católicos de los que tenemos gran necesidad”, declaró más adelante.

El teólogo jesuita deplora que “los jóvenes de hoy estén influenciados por hombres como Camus, Sartre y Beckett, “maestros de la desesperanza”, que profesan una “filosofía del absurdo”.

“Por desdicha, la desorientación existe también dentro de la Iglesia... hay algunos sacerdotes que no están ya convencidos del significado y de la grandeza de su misión. Es por lo que yo he dicho algunas verdades desagradable —lo reconozco— pero la verdad no ofende, a propósito de las órdenes religiosas. ¿Como una vida religiosa devaluada podría suscitar vocaciones?”

En conclusión el teólogo francés aseguró que era muy feliz como sacerdote y como hombre “y que le entristecía ver la incapacidad de felicidad de muchos hombres”.

Trikratni aleluja

Kjerkoli se bo pri velikonočni vigiliji zbrala krščanska občina okoli svojih duhovnikov, bo zadonel trikratni aleluja. Komu naj velja?

Prvi aleluja naj velja vstalemu Zveličarju. Na veliki petek se je Kristus podvrgel postavi umrljive narave in je za naše grehe na križu umrl. Postal je pokoren do smrti.

Toda ne straže ne pečati niso mogli Jezusa zadržati v grobu. Kristus je z lastno močjo vstal, zdaj spet živi in več ne umrje. Njegova smrt je bila prehod k polnosti življenja.

Drugi aleluja velja božji Materi. „O kaj žalosti prestati morala je sveta mati.“ Marija, edino Jezusu neomajno zvesta, stopa za križem trpečega Sina, pogumno prenaša sramotenje podivjane množice, ki s prstom kaže nanjo, češ to je njegova mati. Marija pod križem z Jezusom sotrpi in nas soodrešuje. Velika kakor morje je njena bridkost. Toda danes ji kličemo: „Raduj se, kraljica nebeška, aleluja; zakaj on, ki si ga bila vredna nositi, je vstal, aleluja.“

Tretji aleluja velja Cerkvi — nam, ki verujemo v vstalega Kristusa. Kristus je premagal greh in smrt ne le zase, temveč tudi za nas. Velika noč pomeni za nas skrivnost smrti in življenja. Umreti moramo grehu, strastem, sovraštvu in vsemu, kar je vir nesloge, zagrenjenosti in duševnih muk. Ta smrt pa je v resnici le prvi korak k višjemu življenju, k življenju v Bogu, ki edini more napraviti našo vsakdanjost dragoceno in veselo. Naša vera ni vsota morečih obveznosti, kakor nam tako radi očitajo nasprotniki, temveč mir, veselje, ljubezen, življenje, ki se stalno obnavlja kakor skrivnostno prebujanje narave v začetku pomladi. Vir tega veselja in življenja je vstali Zveličar, ki nas vabi, naj z njim skupaj pričakujemo pomlad večne blaženosti. Prisluhnimo še kremenitim besedam apostola Pavla: „Če ste vstali s Kristusom, iščite, kar je zgoraj, kjer je Kristus“ (Kol 3, 1).

Zastopniki 51. držav v novem kardinalskem zboru

V ponedeljek, 5. marca 1973., je papež Pavel VI. imenoval 30 novih kardinalov.

To je že četrto imenovanje, ki ga je izvršil sedanji sv. oče. Pri prvem in drugem konzistoriju leta 1965 in 1967 je proglasil po 27 kardinalov, pri tretjem dve leti za tem pa 33.

Novoimenovani kardinali so iz vseh petih kontinentov. Največ je seveda Evropejcev — 15. Na drugem mestu so Amerikanci — 8. Iz Oceanije so trije. Po dva pa iz Afrike in Azije.

Kardinalski kolegij ima sedaj rekordno število članov — 144. Rekordno je tudi število držav, ki imajo svoje zastopnike v kardinalskem kolegiju — 50.

Evropa, kjer živi v 32 državah 650 milijonov ljudi, ima 82 kardinalov. 41 — polovica — je še vedno Italijanov. Francija ima 11 kardinalov, Španija 7, Nemčija 6; Anglija, Poljska in Portugalska po tri. Belgija in Holandska po dva. Po enega pa Avstrija, Jugoslavija, Madžarska, Švica, Irska in Rusija. ter Češkoslovaška.

Amerika, kontinent 26 držav, ima 36 kardinalov. Na prvem me-

stu so Združene države Severne Amerike, kjer živi nad 200 milijonov ljudi, od teh ena četrтина katoličanov. V ZDA je 11 kardinalov, ki vodijo mogočne škofije: Washington, New York, Los Angeles, Chicago, Saint Louis, Pittsburgh, Boston, Baltimore in Philadelphia.

Štirje kardinali so Kanadčani. Med temi je najboj znan Paul Le-ger, apostol gobavcev.

Latinska Amerika ima 21 kardinalov. Na prvem mestu je Brazilija, ki je s svojimi 92 milijoni ljudi največja katoliška država na svetu. Ima 6 kardinalov. Po dva kardinala sta v Argentini, Mehiki in Kolumbiji. Po enega kardinala pa imajo: Bolivija, Čile, Ekvador, Gvatemala, Perú, Porto Rico, Urugvaj in Venezuela.

V Aziji, na največjem kontinentu sveta, kjer sta več kot dve milijardi ljudi, je število kardinalov naraslo na enajst. Med 36 azijskimi državami zavzemajo po velikosti prva mesta: Kitajska z 827 milijoni ljudi, Indija s 550 milijoni, Indonezija s 125 milijoni in Japonska s 105 milijoni. Po dva kardinala imata Indija in Filipini. Po

enega pa Kitajska, Japonska, Indonezija, Koreja, Ceylon, Pakistan in Libanon.

Afrika, črni kontinent, svet 40 držav s 335 milijoni ljudi, od katerih je sedaj 35 milijonov katolčanov, ima 9 kardinalov. Po enega kardinala imajo: Alžir, Visoki Volta, Madagaskar, Južna Afrika, Tanzanija, Zaire, Kongo, Kenija in Egipt.

Oceanija, dežela 20 milijonov ljudi, ima 4 kardinale. Dva sta v Avstraliji, po eden pa v Novi Zelandiji in na otočju Samoa.

Tako je postal kardinalski zbor znatno bolj vesoljen. Ima čisto drugačno podobo, kot jo je imel pred kakimi tridesetimi leti. Ni pa seveda še idealna razdelitev. Italijanov je še vedno preveč. Manjka še veliko narodov. Organizacija Združenih narodov (ONU) vključuje 132 držav. Tudi Slovenci naj bi dobili svojega kardinala.

Z vesoljnostjo kardinalskega zbora pa dobiva novo, bolj univerzalno podobo tudi rimska kurija, to so osrednji uradi svete Cerkve.

Državni ali papeški tajnik, ki je moderno izraženo nekak predsednik vlade in obenem zunanji minister, je francoski kardinal Jean Villot. Njegova pomočnika sta pa Italijana msgr. Benelli in msgr. Casaroli.

Kongregacijo za verski nauk vodi hrvaški kardinal Franjo Šeper. Kongregacija za vzhodne Cerkve je poverjena belgijskemu kardinalu Furstenbergu. Kongregacijo za zakramente vodi Italijan kar-

dinal Samore. Kongregacijo za škofo italijanski kardinal Sebastijan Baggio.

Kongregacijo za duhovnike vodi Amerikanec Wright, za misijone brazilski kardinal Rossi, za katoliški pouk Francoz Garone, za redovnike in svetne ustanove Italijan Antoniutti, za liturgijo pa Španec Aráo.

Tajništva: za edinost kristjanov, za nekrstjane in za nevernike so zaupana: Holandcu Willenbrandsu, Italijanu Pignedoliju in Avstrijcu Königu.

Ker pa letos poteka pet let, odkar so bili kardinale imenovani za ta mesta, zato bodo prav kmalu velike spremembe.

Z vesoljnostjo kardinalskega zbora — senata Cerkve — in rimske kurije postaja Cerkev bolj pristna v svetu, bolj v službi ljudi in bolj po Gospodovi zamisli.

A. S.

Vstajenje

Oblaki so zatemnili modrino neba. Morda so se tudi mrčvci prikazali, toda tega so se ljudje spomnili šele pozneje. Mi pa si raje zamislimo spomladanski večer, podoben vsem drugim spomladanskim večerom, duh tople in vlažne zemlje, utrujenost telesa in praznino, ki sem jo kot otrok občutil po smrti zadnjega bika, ko se je arena izpraznila in se mi je zdelo, kakor bi bila s prelitto krvjo iztekla moja lastna kri. Dolg je poravnán, delo dokončano. In toliko sovraštva je padlo v srca pismoukov ter bo v prihodnje brez koristi. Neizmerna žalost njihovega ljudstva se je kopičila v njih: vsa stoletja lahko napolnimo s to nenasitnostjo, s tem nezadovoljstvom. Farizeji so bili še vedno zaskrbljeni zaradi nemira, ki je nastal okoli trupla, pa naj je bilo še tako oskrunjeno. Ti, ki so ga gledali vedno jasno, so se posmehovali tistim, na katere je lažnivec napravil tak vtis. Toda velika noč se je bližala in vsi so odšli na svoje domove.

Le kam so se potuhnili premagánčevi prijatelji? Kaj je še ostalo od njihove vere? Sin človekov je stopil v smrt — pa skozi kak-

šna vrata! Judom spomin nanj ne bo samo strahoten, ampak tudi odvraten. Njegova dediščina, o kateri je toliko govoril? — Znamenje sramote. Njegova zmaga nad svetom? Tisti, ki so ga sovražili, so ga poteptali, zdrobili in mu dokazali nemoč in goljufijo pred vsem svetom. Ne, njegovi prijatelji se lahko samo skrijejo, skrijejo svoje solze in sramoto, molče in čakajo.

Kajti kljub vsemu so čakali. spominjajoč in oprijemajoč se določenih besed: njihova vera je omahovala, ne pa njihova ljubezen. Morda so bila med njimi razvnetá srca, ki so tonila v norosti zaupanja, ki je bila že norost križa. Zlasti ženske, vse te Marije... Jezusova Mati tega zaupanja ni potrebovala, ona, ki je vedela. Toda trpljenje se je v njej nadaljevalo. Zanjó udarci niso prenehali deževati in pljunki so še vedno skrunili oboževano obličje. V svojem srcu ni mogla ustaviti prelivanja božje krvi. Sleherni krik in najlahnejši vzdih, ki se je iztrgal z brezkrvnih ustnic, je v njenem srcu še zvenel. Sveta Devica je samo še v neskončnost se nadaljujoči odmev Trpljenja. Po njegovem čelu je iskala sledove

trnja, objemala dlani njegovih rok... Če morda ni morala skrbeti za potrtega Janeza...

Tukaj bi se morala začeti zgodba Jezusove vrnitve na svet, toda to bi bila tudi zgodovina sveta vse do dopolnitve časov. Kajti navzočnost vstalega Jezusa še traja; skoraj bi lahko rekli, da je njegov Vnebohod ni pretrgal. Nekaj mesecev po tem, ko so ga učenci videli izginiti v nebo, je s svojo svetlobo oslepil svojega sovražnika Savla na poti v Damask in mu govoril. Sveti Pavel torej ni nikoli podvomil, da je bil priča Vstanjenju prav tako kot tisti, ki so s Kristusom, zmagovalcem smrti, jedli in pili — kakor dokazuje slavno mesto v Prvem listu Korinčanom: „Zakaj izročil

sem vam predvsem to, kar sem tudi prejel, da je Kristus za naše grehe umrl, kakor je v pismih; in da je bil pokopan in da je tretji dan vstal, kakor je v pismih; in da se je prikazal Kefu in potem dvanajsterim; potem se je prikazal več ko petsto bratom naenkrat, izmed katerih je še zdaj večina živih, nekateri pa so zapali. Potem se je prikazal Jakobu, nato vsem apostolom. Nazadnje pa se je kakor negodniku prikazal tudi meni.“

Nedvomno Kristusovih prikazovanj, ki so dokaz njegovega vstajenja, ne smemo zamenjavati s tistimi, s katerimi so po njegovem odhodu v nebo bile obdarovane mnoge duše. Naj nas ne moti, da je bil Jezus, ki je vr-

Vstal je Kristus,
upanje naše
Kralj zmagoslavni,
premagal je smrt
in nam odpr!
vrata v nebesa.
Aleluja!

gel s konja Pavla na poti v Damask, isti Jezus, ki so ga slišali, videli in se ga dotaknili Frančišek, Katarina, Terezija, Marija Marjeta, župnik iz Arsa in toliko znanih in neznanih svetnikov pred obličjem Cerkve ali v mraku skritega življenja. Navzočnost, ki ni evharistična navzočnost, o kateri pa daje najbolj preprostemu kristjanu idejo mala Hostija, kadar se vrne na svoje mesto, tiho pregrne plašč nad plamenom, tlečim v najglobljem kotičku njegove duše, nad utripom ujete Ljubezni.

To je tako resnično, da med tolikermi nepojmljivimi evangeljskimi poročili doživetim izkušnjam ni nobeno bliže kot poročilo o vstalem Kristusu, zlasti ker smo ga tudi mi spoznali le po njegovem Trpljenju. Če se nam ne približuje več iz globine smrti, se nam bliža iz globine trpljenja. Da bi prišel do slehernega izmed nas, nikoli ne neha hoditi po tem človeškem peklu. Njegov obraz, kakršnega poznamo, ni obraz tistega Juda, ki ga vojščaki iz kohorte in služabniki velikega duhovnika niso mogli prepoznati med drugimi brez Judovega poljuba. To je obličje, pretepeno in prebičano zaradi naših hudobij, to je utrujeni in žalostni pogled, ki nas spremlja vse življenje, od padca do padca, toda ljubezen, s katero nas spremlja, se nikoli ne zmanjša in ne zgubi poguma.

Ni srečanja vstalega Kristusa

s kom izmed njegovih, ki bi kristjana ne spominjalo kakega dogodka iz njegovega lastnega življenja. Marija Magdalena je jokala ob grobu, ker so vzeli njenega Gospoda in ni vedela, kam so ga položili. „Ko je to izgovorila, se je obrnila in videla Jezusa, pa ni vedela, da je Jezus. Jezus ji reče: ‚Žena, kaj jokaš? Koga iščeš? Misleč, da je vrtnar, mu pravi: ‚Gospod, če si ga ti odnesel, povej mi, kam si ga položil, ga bom jaz vzela.‘ Jezus ji reče: ‚Marija!‘“ In sveti ženi se odpro oči in pravi: „Raboni!“ Tudi mi smo ga marsikdaj spoznali. Zakaj bi tega ne priznali? Prav pogosto v njegovih duhovnikih. Koliko slabega vemo povedati o duhovnikih! In vendar se je že večkrat kristjanu, ki ima — morda slabo — navado, da na slepo poklekne v katerokoli spovednico, zgodilo, da je nenadoma od neznanega, blagega in v srcu poniznega ujetnika zamrežene omare prejel dar božanske ljubeznivosti in tolažbe, ki ni prihajala od človeka...

Kolikokrat so tudi naše ustnice ponovile vzklik Tomaža, imenovanega Dvojček, ko smo z očmi vere videli in se s tipajočimi rokami slepca dotaknili znamenj Gospodovih ran! „Dominus meus et Deus meus... — Moj Gospod in moj Bog!“ Ta Bog je lastnik vseh in hkrati vsakemu posamič izročen.

Prvič je stopil Jezus v dvorac

no, kamor so se zatekli učenci iz strahu pred Judi. Pokazal jim je svoje rane, jih navdal s svojim mirom in veseljem ter jim izročil oblast odpuščati grehe. O, zavest, da nam je odpuščeno! Duhovnikova dlan na našem čelu, besede odveze, ki se nam prelivajo v srce in telo kakor voda in kri iz s sulico prebodene strani! — Ko je Jezus prišel, Tomaža ni bilo med njimi in ko so mu to pripovedovali, ni hotel verjeti: „Ako ne vidim na njegovih rokah znamenja žebļjev in ne vtaknem svojega prsta v rane od žebļjev in ne položim svoje roke v njegovo stran, ne bom veroval.“ Čez osem dni se Jezus nenadoma prikaže in reče Tomažu: „Deni svoj prst semkaj in poglej moje roke; podaj svojo roko in jo položi v mojo stran in ne bodi neveren, ampak veren.“ Tomaž mu odgovori:

„Moj Gospod in moj Bog!“ Jezus pravi: „Ker si me videl, veruješ; blagor tistim, ki niso videli in so verovali!“

Gospod, nismo te videli s telesnimi očmi, toda verujemo v tebe.

Drugič so Kefa, Tomaž, Natanael, Jakob in Janez lovili ribe. Vrnili so se v svojo Tiberiado, k svojemu čolnu in mrežam. „Spametovali so se“, so najbrž pomislile njihove družine. Ujeli pa niso ničesar. Neki neznanec jim je velel vreči mreže na desno stran. In izvlekli so toliko rib, da je Janez takoj razumel. „To je Gospod! Peter, Gospod je!“ In Pe-

ter se je takoj vrgel v morje, da bi prišel čimprej k ljubljenu Učeniku. Tamle na bregu je. Resnično je On. Žerjavica tli. Sonce suši Petrova oblačila. Pečejo, kar so nalovili; jedo kruh, ki jim ga daje Jezus. Niti vprašali ga niso: „Kdo si?“ Vendar človek ne more biti vedno prepričan, da je res On. Toda res! Moj Bog, to si ti, seveda, ti si, ki nenadno vprašaš — oh, kako dobro poznamo to vprašanje! Toda, joj, mar tudi odgovor?

„Simon, sin Janezov, ali me ljubiš bolj kot tile?“

„Da, Gospod, ti veš, da te ljubim...“

„Pasi moja jagnjeta...“

Trikrat se na peščini jezerskega brega ponovi ta dogovor. Jezus se nato oddalji in Peter gre za nim, potem pa Janez — kot da bi bil izgubil prvenstvo „najljubšega“, kot bi vstali Gospod ne popuščal več tej večji ljubezni svojega srca. Vendar je Zabedejevemu sinu izgovoril tako skrivnostne besede, da so bili ostali učenci prepričani, da Janez ne bo videl smrti. In ko se je nekaj tednov pozneje Jezus s težkim srcem odtrgal od družbe svojih učencev, se dvignil ter se izgubil v svetlobi, ta odhod vendarle ni bil dokončen. Že se je skrival v zasledovalca. Odslej bo ta Bog na preži v usodi slehernega človeka.

Velika noč v Vzhodni Cerkvi

Vzhodna Cerkev je Cerkev vstajenja. Zanj je vstajenje centralna krščanska resnica. Ves njen svetovni nazor je obsežen v Kristusovem vstajenju. Najlepše se pa to kaže v vzhodnem bogoslužju velike noči, ki kar prekipeva od veselja in radosti. Že mnogo pred polnočjo se zberejo duhovniki in verniki ter v slovesnem sprevedu okoli cerkve veselo pojo: „Tvoje vstajenje, Kristus Odrešenik, opjevajo angeli v nebesih, stori pa tudi nas vredne, da te bomo na zemlji dostojno hvalili!“ Nato se vstavijo pred zaprtimi vrati. Tedaj stopi k vratom diakon s križem v

levi roki, pred katerim nosijo svečnik s tremi prižganimi svečami in sliko od mrtvega vstalega Zveličarja, v desnici pa drži kadilnico in glasno poje: „Slava, presveti, enoviti, oživljajoči in vselej na veke vekov. Amen.“ Tedaj poseže vmes zbor s čudovitim napevom velikonočnega tropariona: „Kristus je vstal, Hristós voskrése.“ Vedno znova, dvanajstkrat, se ponavlja ta radostni vzklik, ki ga sempatja pretrga pesem: „Vstani, Gospod, sodi zemljo.“ Nato diakon s križem zaznamuje vrata svetišča in naenkrat se odpro cerkvena vrata. Med radostnim petjem „Kristus je vstal, resnično je vstal“ gredo duhovniki in verniki v cerkev. Nešteto luči gori v rokah vseh, ki pojo vstajenjsko pesem sv. Janeza Damaščana: „Dan vstajenja je, bodimo razsvetljeni. Vstajenje Gospodovo, vstajenje. Kajti Kristus, naš Bog, nas je od smrti privedel k življenju, z zemlje v nebesa, nas, ki pojemo zmagoslavno pesem.“ Vzhodna Cerkev imenuje to noč „noč luči“, „noč sijaja“. Sv. Gregor Niški tako-le pravi o tej noči luči: „Ta svetla noč spaja žarni ogenj svetilk z jutranjimi sončnimi žarki in tako ustvarja

veseli dan, ne da bi ga tema pretrgala.“

Po dolgem branju odlomkov iz sv. pisma se začenja liturgija sv. Bazilija, ki traja do dveh po polnoči. Cudoviti spevi velikonočnega kánona se oglasijo in razodevajo radost odrešenega stvarstva. Ljubezen, radost in pesem preveva odrešeno veseljstvo, kajti Gospod je vstal: „Nebesa naj se veselijo, zemlja naj se raduje, ves svet, vidni in nevidni, naj praznuje, kajti Kristus se je prebudil.“

„Ta sveta velika noč nas popelje v svet ljubezni in miru in druží vernike kot ude Kristusovega telesa v eno celoto. Vsi so eden, ker so deležni enega Kristusa. Zato vsi položó: „Dajmo biti luč za ta praznik in objemajmo se med seboj; brate imenujmo tudi tiste, ki nas sovražijo, vse odpustimo zaradi vstajenja in pojmo: Kristus je vstal od mrtvih in je smrt s smrtjo premagal ter njim, ki so bili v grobeh, podaril življenje.“

Odkritje pravega besedila Jožefa Flavija

V zadnjem času vzbuja veliko zanimanje knjiga prof. Pinesa, ki je izšla pred osmimi meseci v Jeruzalemu. Govori namreč o odkritju arabskega besedila poročila judovskega zgodovinarja Jožefa Flavija (37—100 po Kristusu) o Jezusu Kristusu. Dolej smo poznali le grško besediio, kateremu so nekateri očitali, da ni čisto tako, kot ga je napisal zgodovinar Jožef Flavij. Prvotno besedilo naj bi kristjani pokvarili in ga spremenili sebi v prid.

Jožef Flavij v svoji zgodovini Judovske starožitnosti poroča, da je v tistem času živel moder mož, ki se je imenoval Jezus. Pilat ga je obsodil na križ in je moral umreti. Njegovi učenci so mu ostali zvesti. Pričali so, da so ga po treh dneh spet videli živega in da živi. Če je tako, — pravi zgodovinar — je to tisti Mesija, o katerem so govorili preroki take čudovite reči.

Bogoslužje
v Vzhodnih Cerkvah

Od javne do zasebne pokore

Kdaj se je začela v Cerkvi javna pokora, ali je morda bila že od začetka, o tem še vedno ni popolnega soglasja med cerkvenimi zgodovinarji in teologi. Prvi omeja javno pokoro Tertulijan, zato menijo nekateri, da se je pojavila šele v 3. stoletju. Drugi pa mislijo, da je bila za grehe, ki so bili v javno pohujšanje, vedno tudi javna pokora, celo pa za tri največje grehe, odpad od vere, umor in prešuštvo, kjer so morali spokorniki v nekem času ponekod delati pokoro do smrti in še na smrtni postelji morda niso bili deležni popolne sprave s Cerkvijo. Toda prav v tem je še mnogo nejasnega. Ali niso morda ti spokorniki že prej prejeli zakramentalno odvezo in jim je bila odrečena le zunanja sprava s Cerkvijo, ali pa so jih ponekod res prepuščali božjemu usmiljenju, da s popolnim kesanjem in željo po cerkveni spravi zadobe od Boga odpuščanje. O tem in o strogosti javne pokore v starokrščanski Cerkvi smo razmišljali v marčni številki.

V tej številki, ki nas pripravlja na Veliko noč, ko se verni kristjani v zakramentu pokore očiščuje-

jo svojih grehov, da morejo vredno prejeti sveto obhajilo, in je zdaj vse to tako zelo preprosto in lahko, pa pogledjmo, kako se je spokorna disciplina Cerkve tekom stoletij v počasnem in trdnem razvoju od javne pokore prelila v zasebno, gotovo pod posebnim vplivom Svetega Duha.

OBČESTVENI ZNAČAJ JAVNE POKORE

Pri javni pokori ni šlo zgolj za zasebno in osebno spravo s Cerkvijo in z Bogom, ampak za javno, občestveno zadoščenje Cerkvi, ki je bila z velikimi grehi omadeževana, in Bogu, čigar pravice so bile po grehah prezrte in potepane.

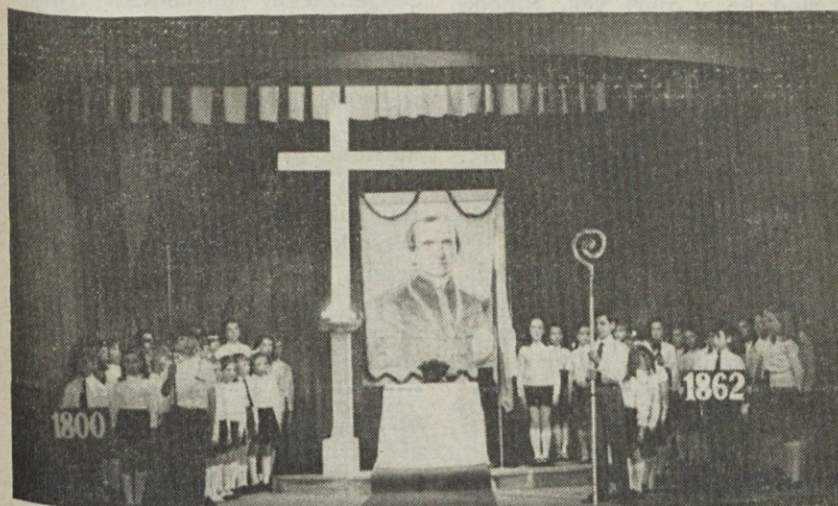
V pojasnilo tega naj nam služi poročilo sv. Hieronima, ki v enem svojih pisem opiše javno pokoro vdove Fabiole († 400), ki je dalj časa živela v grešni zvezi. Obklekla se je v raševino, javno se spovedala svoje zablode in se postavila pred Veliko nočjo v vrsto spokornikov, objokana, blede, razpuščenimi lasmi. Ostala je zunaj cerkve, ker jo je duhovnik

izključil in jo je le on mogel zopet pripustiti v cerkev. Škof, kleriki in vsi verniki so z njo jokali.

Iz tega se vidi, kako živa je bila v tistih časih zavest o občestvu svetnikov in o edinosti vseh vernikov v skrivnostnem Kristusovem telesu. O tem edinstvu piše sveti Pavel: „Če en ud trpi, trpijo z njim vsi udje, in če je en ud v čast, se z njim veselijo vsi udje“ (1 Kor 12, 26). Zato je z javnimi spokorniki žalovala in jokala vsa krščanska občina, kakor se je na dan sprave tudi vsa z njimi veselila. Teologi opozarjajo na to, da je bila funkcija Cerkve pri pokori dvojna. Prva prav ta, da je grešnike, ki so delali javno pokoro, s svojo priprošnjo in sočutjem podpirala, z zavestjo, da s

tem vrši Kristusovo zapoved ljubezni; druga njena funkcija pa je bila avtoritativna, ko je grešnike z ostro pokoro in z velikim ponižanjem pokorila in kaznovala ter jih po opravljeni pokori skesane odvezala ter ponovno sprejela v milostno občestvo, z zavestjo, da je sprava s Cerkvijo sprava z Bogom.

V zavesti tega svojega poslanstva se Cerkev kar ni mogla odločiti za kakšen milejši način pokore. Bala se je, da bi z milejšim postopanjem odprla pot razvratnosti. Za težke grehe je zato zahtevala strogo pokoro, ki je lahko trajala dolgo dobo in tudi ceλο življenje in se je mogla opraviti le enkrat v življeju. Šele po opravljeni pokori je dala spokor-

Sklepna scena Kunčičeve igre o škofu, vzgojitelju, narodnemu buditelju in svetniškemu kandidatu A. M. Slomšku „Od zibeli do groba“, ki jo je uprizorila šola A. M. Slomška v Slovenski hiši v režiji gdč. Anice Šemrov

nikom zakramentalno odvezo in jih pripustila k svetemu obhajilu.

V vzhodni Cerkvi je javna pokora prenehala koncem 4. in 5. stoletja. Zgodilo se je to po odredbi carigrajskega patriarha Nektarija (l. 390), ki je zaradi nekega velikega pohujšanja, nastalega po javni spovedi in pokori, to institucijo odpravil in je bila spoved od tedaj naprej na vzhodu le tajna; odvezo pa je dal spovednik takoj po spovedi, potem ko je naložil spokorniku krajšo ali daljšo pokoro, v sorazmerju s spovedanimi grehi. Tudi tam je trajala pokora lahko več let in sveto obhajilo je smel spokornik prejeti šele po opravljeni pokori.

V zapadni Cerkvi pa se je javna pokora ohranila še dolgo časa, ponekod še v novi vek. Sinoda ljubljanske škofije iz leta 1661 ima še navočilo, naj se obnove spokorni stebri, sramotni odri, prangerji, stoječi ob vhodu v cerkev, kamor bi se postavljali nečistniki in prešuštniki.

Ko danes vse to beremo, moramo le občudovati veliko vero tedanjih kristjanov, ki jim je dala moč, da so se podvrgli tako dolgi in težki pokori in tako globokemu, javnemu ponižanju. Bili so med javnimi spokorniki ne le preprosti, mali ljudje, ampak tudi visokostoječi, celo knezi in vladarji. Kako globoko je tedaj vera prešinjala srca kristjanov, kako velika je bila avtoriteta Cerkve.

Po drugi strani pa tudi razumemo, da so se mnogi silne stro-

gosti javne pokore bali in so jo odlašali celo do smrti.

PREHOD V ZASEBNO POKORO

Mimo uradnega cerkvenega stališča so prvi pričeli uvajati zasebno pokoro irski in britanski menihi, najprej v svoji domovini, potem pa kot misijonarji na evropski celini. To se je zgodilo koncem 6. in v začetku 7. stoletja. Velika, rekli bi revolucionarna novost te spremembe je bila v tem, da se je mogla pokora opraviti ne le enkrat v življenju, ampak ponovno.

Verno ljudstvo je to spremembo z velikim veseljem sprejelo in se je začelo spovedovati trumoma in to v prvi vrsti prav menihom-redovnikom.

Ti so prinesli s seboj posebne knjige, penitenciale, nekakšne moralne priročnike, v katerih je bilo za posamezne grehe določeno, kako in koliko časa naj se grešnik pokori. Moral pa je spovednik modro presoditi, kakšno pokoro grešnik zmore z ozirom na velikost greha, na spokornikov stan, na njegovo duševno in zdravstveno stanje in pd. Odveze spokornik redno ni dobil pred dokler ni pokore končal. Iz posebnih razlogov pa je spovednik mogel grešnika odvezati takoj po spovedi, tako vedno v smrtni nevarnosti, pa tudi zaradi dolgotrajnosti, zaradi dela, ki spokornika

ovira, da bi se mogel vrniti k spovedniku in pd.

Škofje v Evropi so to novotzrjijo gledali z nezaupanjem. Nova praksa se jim je zdela nevarna za cerkveno disciplino. Ponekod, kot npr. v Španiji, so ostro protestirali, da se zakrament pokore ponovno prejema in se javna pokora več ne izvaja. Spokorne knjige menihov so se jim zdele nezanesljive. Šli so tako daleč, da so pozivali same vladarje, ki so tedaj živo posegali v življenje Cerkve, naj napravijo red v rabi zakramenta pokore.

Ali nova praksa je končno premagala vse težave in spokorne knjige, zdaj potrjene po škofih, postanejo koncem 7. stoletja uradne cerkvene knjige.

Kakor pa je vsako rojstvo združeno z bolečinami, tako je bila tudi nova spokorna praksa združena z neprilikami. Že sama obveznost penitencialov, spokornih knjig je bila v veliko breme, zlasti še, ako je bilo spovedencev veliko. Sicer so spokorna dela, ki so jih te knjige predpisovale, stori la v tedanjih razmerah mnogo dobrega. Utrjevala so v vernikih vero in medsebojno ljubezen, predpisovala medsebojno spravo in odpuščanje, pomoč revežem, spoštovanje oblasti, vzdrževanje javne spodobnosti in pd. Ali sčasoma so ti priročniki postali formalistični in malenkostni. Uvajati se je začel odkup pokore z miloščino, kar je seveda v prvi vr-

sti prišlo v korist premožnim slojem.

Cerkev je te slabosti in zlorabe zabranjevala in je končno z novim spovednim obredom, ki je preprost, enostaven in kratek, dosegla, da je zakrament pokore mogel postati krščanskemu ljudstvu neusahljivi vir odpuščanja in posvečenja.

BLAGOSLOV SPREMEMBE

Prvotna spokorna disciplina je izgubila z uvedbo zasebne pokore svoj javni, občestveni značaj. Bila je v življenju Cerkve nekaj redkega in izrednega. Zasebna pokora pa je zajela vse božje ljudstvo in postala nekaj rednega. V zasebni spovedi, v kateri iščemo svojo spravo s Cerkvijo in z Bogom, se to uresničuje na bolj osebni, intimni način. Nikomur se ni treba bati strogosti pokore, ki je odmerjena z velikim razumevanjem in prizanesljivostjo. Majhno ponižanje, ki ga doživimo pred spovednikom, božjim namestnikom, je vselej bogato poplačano z velikimi milostmi zakramenta.

V tem razvoju spokorne discipline v zapadni Cerkvi je zgodovinskega pomena 4. lateranski cerkveni zbor (1215), ki je ukazal, da se morajo vsi verniki, obojega spola, ko pridejo v leta spoznavanja, vsaj enkrat na leto verno spovedati vseh svojih grehov svojemu duhovniku in po svojih močeh opraviti naloženo pokoro ter

vsaj za Veliko noč spoštljivo prejeti sveto Rešnje Telo. Dekret še ukazuje spoved pri svojem duhovniku — to je pri župniku ali njegovem pomočniku, česar seveda Cerkev več ne zahteva. Kristijan se danes lahko spove pri katerikoli pooblaščenem duhovniku. Tistim vernikom, ki bi tega ne spolnili, naj se zabrani vstop v cerkev in, če tako umrjejo, cerkveni pogreb. Tudi te sankcije danes več ne obstojajo. Spovednike pa cerkveni zbor opominja, naj bodo modri in previdni pri zdravljenju dušnih ran, naj skrbno izprašajo spokornika o grehih in njih okolnostih, da mu morejo dati pravilen nasvet in določiti primerno zdravilo za njegovo ozdravljenje. Pazi pa naj spovednik, da ne bo ne z besedo ne z znamenjem ali na katerikoli drug način grešnika izdal. Kdor bi se namreč drznil razodeti pri spovedi odkrite grehe, naj bo odstavljen od duhovniške službe in obsojen na trajno pokoro v samostanski samoti.

Ta odlok nam po eni strani od-

kriva, da se je bila tedaj prva gorečnost vernikov glede spovedi ohladila, odtod zapoved, spovedati se svojih grehov vsaj enkrat v letu. Po drugi strani pa priča, da je zakrament pokore od izjemnega značaja stare spokorne prakse prišel v redno in splošno rabo.

Sklicujoč se na ta dekret so mnogi trdili in še trdijo, da je bila spoved šele takrat upostavljena, kar je seveda zgodovinsko, kot vidimo, popolnoma neutemeljeno.

Je pa ta dekret v bistvu še danes v veljavi. Kanon 901 cerkvenega zakonika določa: „Kdor je po krstu smrtno grešil in mu ti grehi še niso bili naravnost odpuščeni po ključni oblasti Cerkve, se jih mora zasebno spovedati duhovniku po skrbnem izpraševanju vesti vsaj enkrat v letu.“

Starejši se spominjamo, da so spovedniki za velikonočno spoved delili rdeče spovedne listke kot izpričevalo opravljene spovedi. Družinski poglavar jih je potem predložil župniku, ki je to zabeležil v knjigi družinskega statusa.

Kot vidimo iz navedenega kanona se obveznost letne spovedi nanaša le na smrtno, še ne spovedane grehe, ne pa tudi na male ali odpustljive grehe, ki se nam na mnogo načinov odpuščajo tudi izven spovedi. Za te ni zapovedi, ampak le nasvet in priporočilo.

Alojzij Košmerlj

Katoličani v številkah

Vatikanska letna statistika iz l. 1970 ugotavlja, da je na vsem svetu 659 milijonov katoličanov. Vseh ljudi je na zemlji 3.589 milijonov in od teh je 18.4% katoliške vere. V latinski Ameriki je bilo l. 1970 186.995.000 ljudi; od teh je bilo 90.6% katoličanov, 169.382.000 ljudi v celoti.

Vatikan šteje med katoličane vse, ki so bili krščeni v katoliški Cerkvi, brez ozira na to, če verske dolžnosti spolnjujejo ali ne.

Prvič se je zgodilo, da je Vatikan objavil popolno statistiko katoliške Cerkve. Za lastno notranjo uporabo je izdelal statistiko že l. 1969. Nova javna statistika, ki jo je napravil „statistični urad vatikanskega državnega tajništva“, obsega podatke do 31. dec. 1970.

V uvodu statistično poročilo opozarja, da njeni podatki niso stoodstotno gotovi, ker je težko dobiti zanesljive podatke iz dežel za železno zaveso, kakor so na pr. zlasti Rusija, Kitajska, Severna Koreja in še nekatere druge dežele.

Po letnih statističnih podatkih so verniki rimsko katoliške Cerkve porazdeljeni na 191.398 župnij, med njimi je 39.431 župnij brez župnika; poleg župnij je še 79.217 misijonskih postaj, pa ima samo 8.149 teh postaj svojega misijonarja.

Statistika ugotavlja, da je na svetu 419.728 vseh katoliških duhovnikov, med njimi je 148.804 redovnikov. Poleg duhovnikov je v Cerkvi še 309 diakonov, 7.408 laičnih redovnikov in 1.004.304 redovnic.

Po poročilih statistike je l. 1970 število svetnih duhovnikov padlo za 270.000 duhovnikov, to je 7% od celotnega števila. V Evropi in Severni Ameriki se je število svetnih duhovnikov zmanjšalo kar za 92%, dočim se je število duhovnikov v Afriki dvignilo za 26.3%, v Aziji pa za celih 26.1%.

Na raznih bogoslovnih učiteljišjih študira in se pripravlja za svetne in redovne duhovnike 252.236 kandidatov.

Istega leta je bilo sklenjenih po vsem svetu 3.305.818 zakonov, v katerih sta bila oba poročenca katoliške vere; mešanih zakonov, v katerih je bil samo en del katoliške vere, je bilo 360.466. Največ mešanih zakonov je bilo sklenjenih v Severni Ameriki; najvišji procent mešanih zakonov ima Oceanija, skupno 19.321 mešanih zakonov ali 46.5% vseh sklenjenih zakonov.

Mala Terezija - velika in moderna

Objavljamo povzetek pisma, ki ga je pisal Pavel VI. francoskemu škofu v Bayeuxu in Lisieuxu ob 100-letnici rojstva Male Terezije Deteta Jezusa.

Terezija je z vsem srcem verovala v to, da nas Bog ljubi. Tudi ob vsakdanjih malenkostih je vedno mislila nanj. Njen primer nas uči posebno danes, ko posvetnjaški svet vleče človeka stran od Boga in seveda od molitve, ki nas združuje z Bogom.

Ljudje so danes tako zelo potrebni tega otroškega zaupanja v Očeta. Nekateri se pred ogromnimi nalogami, ki bi jih morali opraviti, čutijo telesno in duhovno nemočne. Mnoge uničuje vsakdanje delo, zdi se jim nekoristno. Nekateri se čutijo obsojeni na nedelavnost, bodisi zaradi bolezní ali zaradi preganjanja. Razmere dušijo njihove sile. Spet drugi se prav zaradi svoje bistrosti zavedajo svoje slabosti, nemoči in majhnosti. Mnogi od teh ne vidijo več smisla življenja. Zdi se jim, da se je skríl celo Bog. V tem razpoloženju nekateri niso zmožni narediti ničesar več. Drugi se zaprovase, iščejo le svojo korist in se predajajo trenutnim užitkom. Spet drugi se v zagrenjenosti upirajo, končno pa obupajo. Vsem tem Terezija „Deteta Jezusa in svetega obličja“ kaže, da se ne spleča zau-

pati v svoje lastne sile, ki so tako zelo omejene. Pametneje in bolje je zaupati v skrivnostno Kristusove ljubezen, ki je večja od ljubezni našega srca in nas pridružuje daritvi njegovega trpljenja in razgibanosti njegovega življenja.

Terezijino življenje ni bila otročarija, čeprav je pokazala „malokraljevsko stezo“ otroške zaupnosti do Boga, daleč od ravnodušnosti in žalosti. Zadevale so jo hude družinske preizkušnje, prihajali so ji dvomi, loteval se je je strah. Njeni mladosti ni bila prihranjena bolezen, doživljala je celo notranjo stisko, ki ji pravimo noč vere. Z božjo pomočjo pa je sredi vsega hudega našla otroško predanost Bogu in pogum, potrpežljivo čakanje in veselje, resnično notranjo sproščenost. Vsem, posebno mladim in ponižanim, je v tem čudovit vzor.

V Terezijinem življenju najdemo tudi način, kako se je treba znajti pri vživljanju v razmere. Kako je nekaterim težko uskladiti osebni razvoj z zahtevami skupnega življenja in redovne pokorščine, svobodo in avtoriteto, svetost in ustanovo, dejanske odnose in ljubezen, različnost darov in edinosti, vsakdanjo stvarnost in „preroško“ kontestacijo. Terezija jim kaže pot, čeprav ne sme-

mo iskati v njenih spisih moder-
nega izražanja, še manj pa siste-
matičnih rešitev današnjih vpra-
šenj. Vendar smemo reči, da se je
v svojih vsakdanjih odnosih znala
ujeti s sosestrami in v tistem oz-
kem okviru samostanskega življe-

nja. Z lepimi čustvi, z bistrovidno
razumnostjo, s preprostostjo in s
težnjo za bistvenim je pokazala —
izvirno duhovno pot in razvila či-
sto svojo duhovnost. Mnoge je ta-
ko vodila k prenovi duhovnega
življenja in na pot k svetosti.

Mala Cvetka
z redovnimi
sosestrami
v karmeli-
čanskem
samostanu
v Lisieuxu

Pravoslani kristjani:

vzroki razkola in stanje danes

Pravoslavni ali ortodoksni kristjani so versko katoliški Cerkvi najbližji. Po pravi vsebini svoje vere in verskega življenja se od katoličanov pravzaprav ne ločijo, so pa v instituciji svoje pravoslavne Cerkve od katoliške Cerkve že skoro tisoč let ločeni. To ločitev tudi imenujemo „vzhodni razkol“ in te ločene kristjane so včasih imenovali „razkolnike“. To vse je bilo bolj v polemičnem tonu in se danes ti izrazi skoro več ne uporabljajo, ampak jih v vzdušju večje medsebojne dobrohotnosti imenujemo „vzhodne ločene brate“.

VZROKI NEEDINOSTI MED KRISTJANI

Vzroki, ki so končno pripeljali do verske ločitve med kristjani, so bili v glavnem dvojne vrste.

Prvi so bili pravi verski vzroki dogmatičnega značaja, ki so segali v bistvo krščanske vere. To so bile razlike v verovanju v važnih verskih resnicah. Razodeti nauk krščanstva namreč vsebuje tudi globoke verske skrivnosti in je dokaj razumljivo, da

se je človek ob njih premišljevanju motil. Tako je že v prvih krščanskih stoletjih prišlo do različnih zmot v največjih in osnovnih krščanskih resnicah o sv. Trojici in o Kristusovi osebi. Privrženci določene zmote so se potem versko organizirali in je tako prišlo do prvih ločenih krščanskih skupin ali verskih ločic. Proti koncilu v Efezu (431) je npr. nastala nestorijanska Cerkvev, proti kalcedonskem koncilu kmalu za tem (451) monofizitska Cerkvev. Te verske skupine in druge v zvezi z njima še danes obstajajo v prednji Aziji, Egiptu in Abesiniji.

Drugod pravi vzroki ločitve med kristjani niso bili verskega značaja, vsaj ne v tem pomenu, da bi segali v bistvo krščanstva, ali so bile sploh to samo naravne danosti, le v zunanji zvezi z vero. Krščanstvo je namreč razširjeno po vsem svetu, po najrazličnejših deželah; te so daleč druga od druge ne le geografsko, ampak tudi po različnem značaju in mišljenju ljudstev, po njihovi preteklosti, zgodovini, po kulturi in njihovih političnih težnjah.

Vse to more vplivati tudi na versko področje in pripeljati do verske ločitve med kristjani.

Ker je krščanstvo razširjeno po tako različnih deželah, bo to ostal stalni problem, ki bo otežkočeval in spravljal v nevarnost edinstvo Cerkve. Pri tem prihajata v poštev dve težnji: sredobežno teženje različnosti posameznih krščanskih narodov ter njihovih lokalnih cerkva in sredotežna sila središča v papežu, v „Rimu“. Med obema mora vladati neko ravnotežje. Če pride do pretiravanja in nestrpnosti na eni ali drugi strani, se spravi v nevarnost ravnovesje in more priti do preloma.

V zgodovini imamo mnogo primerov takih nevarnosti, čeprav se je končno vse srečno rešilo, iz nedavne zgodovine npr. galikanizem, jožefinizem in podobne pojave. Po zadnji vojski je bila

nevarnost za ločeno nacionalno Cerkev na Kitajskem, zaradi njenih posebnih političnih razmer. Danes smo priča posebnim težnjam, ki nevarno prehajajo na versko področje, npr. na Holandskem, v Nemčiji in drugod, kar kar pa zaradi modrosti vodstva na obeh straneh najbrž ne bo usodno, ampak utegne krščanstvu in tudi njegovi edinstvi celo koristiti.

VZROKI V NASTANKU PRAVOSLAVJA

Pravoslavna Cerkev je nastala tako, da sta se krščanski Zahod s središčem v Rimu in krščanski Vzhod s središčem v Bizancu (Carigradu) razšla, da ni bilo med njima več stikov in skupnosti in sta vsak zase ločeno nadaljevala versko življenje. Zape-

Naj svetloba
velikonočne sveče
prežene temó
iz naših src
in osvetljuje
vse naše življenje

čutilo je bilo ta razhod med njima tudi medsebojno izobčenje.

Katoličani na zahodu to imenujemo vzhodni razkol ali shizmo (gr.). Že beseda sama pove, da tu niso bili vmes pravi verski ali dogmatični vzroki, ampak je bil to v bistvu prelom na praktično-živiljenjskem področju.

Res je pripeljala do tega preloma splošna velika razlika med Vzhodom in Zahodom, ki je bila obe krščanstvi vedno bolj oddaljevala. Bila je razlika v mišljenju in čustvovanju, v kulturi, v zgodovinskem razvoju v popolnoma različnih okoliščinah, v različnih političnih interesih. To vse se je združilo in zaostriло na verskem področju v rivaliteti med glavnim patriarhom Zahoda, papežem v Rimu, in glavnim patriarhom Vzhoda, v Bizancu, dokler ni ta napetost privedla do končnega razhoda. Vzhodno ločeno krščanstvo si je dalo ime ortodoksne pravoverne ali pravoslavne Cerkve, zahodno pa ime katoliške t. j. vesoljne Cerkve, kar je bilo oboje splošno sprejeto.

POSEBNA RELIGIOZNA PSIIHOLOGIJA

Razliko v verskem mišljenju in čustvovanju, ki je vedno bolj oddaljevala krščanski Vzhod in Zahod, moremo pri obeh opazovati še danes.

Zahodno krščanstvo je prejelo od Rima smisel za pravo, organizacijo, disciplino, kar vse je

bilo značilno za Rimljane in njihov imperij. Za zahodno teologijo je značilno podrobno in specializirano teološko razglabljanje, teži za umsko jasnostjo in obrazložitvijo verskih resnic. Na praktičnem področju ima čut za apostolsko odgovornost in apostolat. Zahodni kristjan je „realist“, ki ob vsem verovanju močno upošteva tudi praktične in uspešne naravne elemente.

Vzhodni kristjan je bolj mistik in mu je glavna religiozna vez in versko udejstvovanje molitev. Ob razodeti resnici bolj občuduje njeno skrivnostnost in jo dojema „s srcem“, kot pa da bi iskal nje umsko obrazložitev; misterija mu nobena formula ni zmožna izraziti. Zato se pri posameznih verskih resnicah ne sprašuje o njih podrobnosti, ampak v vsaki občuduje celotno skrivnost. V življenju bolj kot lastno prizadevanje upošteva in računa na delovanje Sv. Duha in je v tem pogledu vzhodni vernik bolj pasiven. Posebnost vzhodne religioznosti se kaže predvsem tudi v bogastvu njene liturgije.

Ta različnost se kaže tudi v gledanju na Kristusovo Cerkev.

Pravoslavnega vernika v katolicizmu odbija stroga juridična zgrajenost v centralistično-monarhični instituciji Cerkve, ki ima v njej papež po božjem pravu univerzalno oblast in je v učenju nezmotljiv.

Pravoslavni Cerkev Kristusovo gledajo predvsem kot mistično

skupnost, ki je po volji Ustanovitelj tudi hierarhično zgrajena, a le na zboru 12 apostolov in njihovih naslednikov. Škofu in patriarhu v Rimu priznajo le zgodovinsko utemeljeni primat časti, ne prave juridične univerzalne oblasti. Podoben primat ima na vzhodu carigrajski patriarh. Pravoslavne Cerkve so med seboj neodvisne in samostojne (avtokefalne). V edinost in „sestrsko“ zvezo jih ne vežejo juridične, ampak druge važne in tesne vezi: isti Kristusov nauk, zakramenti kot viri nadnaravnega življenja, zlasti Evharistija, škofovski zbor kot naslednik zbora apostolov (za pravoslavno Cerkev je tako značilna njena „zbornost“, „sobornost“, je „sobornaja“, kot je za katoliško Cerkev značilen papeški primat).

KAKO JE PRIŠLO DO RAZKOLA

V svetu okrog Sredozemlja, kjer se je prva stoletja najbolj širilo krščanstvo, je bilo politično središče Rim, prestolica rimskega imperija. Pa se je od tod težišče preneslo na vzhod, ko je Konstantin Veliki prestavil sedež imperija v Bizanc (l. 330), ki se odlej zato tudi imenuje Konstantinopel (pri Slovanih tudi Carigrad). Bizanc je postal „novi Rim“. Škof v Bizancu je bil dotlej na vzhodu malo poznan in nepomemben. Sedaj je bilo drugače

in je kmalu postal postal patriarh. Vedno bolj se je na Vzhodu uveljavljalo mnenje, da gre škofu v Bizancu zaradi pomena prestolice tudi posebna veljava in s to tudi popolna neodvisnost od rimskega škofa; rimski škof je prej imel toliko veljavo le zato, ker je Rim bil prestolica cesarstva; njegov primat je bil le primat časti, ugleda, pač zaradi važnosti Rima, in ne primat oblasti. Po prenosu prestolice gre primat časti vsaj na vzhodu škofu in patriarhu v Bizancu in s tem tudi popolna neodvisnost od Rima.

Proti temu so papeži sicer takoj ugovarjali in se sklicevali na

Srce Jezusovo —
spokornim rešilno zavetje

svoj primat oblasti (ne le časti!) nad vso Cerkvijo (tudi nad vzhodom!), ki ga je Kristus dal Petru in je ostal v njegovih naslednikih (ni človeškega izvora, le zaradi važnosti mesta Rima!).

Vendar je razvoj šel svojo pot in stališče vzhoda se je po stoletjih v vzhodnem krščanstvu dosledno in dokončno uveljavilo, s čimer je bil prav izvršen razkol.

Kakšna je bila nadalje ta pot do razkola?

Rimsko cesarstvo se je po prenosu prestolice v Bizanc kmalu razdelilo v vzhodni in zahodni rimski imperij (l. 395); politično je torej že bil razkol med Vzhodom in Zahodom.

Zahodni imperij je pod navalom novih narodov propadel (l. 476). Rim potem pod papeži še nadalje propada. Kot naslednik rimskega cesarstva pa se na Zahodu začne kmalu oblikovati imperij Frankov.

Med novim frankovskim imperijem in Cerkvijo je prišlo do povezave, ko je papež Karla Velikega v Rimu kronal za cesarja rimsko-frankovskega imperija (l. 800). Iz Bizanca so s prezirom gledali na vse to kot na nek poskus tekmovanja „barbarov“ z imperijem visoke kulture Vzhoda. Vzhod in Zahod sta živela ločeno, na svetnem in verskem področju; razvoj je šel pri vsakem svojo pot in vedno bolj sta se drug od drugega oddaljevala.

Kmalu za tem je prišlo do za-

časnega pravega cerkvenega razkola med Rimom in Bizancem. Pripomogla je k temu kriza v carigrajski Cerkvi. Cesar je odstavil pravega patriarha Ignacija in postavil na njegovo mesto Fotija. Vmes je posegel papež, ki je odstavil Fotija. Ta pa je spretno izrabil splošno nerazpoko Vzhoda proti Rimu in je na sinodi vzhodnih škofov papeža izobčil. Zadeva se je kmalu pod novim cesarjem poravnala. A Fotij je bil prvi, ki je javno izrazil in dosledno v življenju izvedel, kar je bilo v mišljenju Vzhoda: Bizanc cerkveno ni podrejen Rimu. — Značilno je, da zato Fotija bizantinska Cerkev časti kot svetnika, kot takega, ki je branil pravice vzhodne Cerkve.

Sredi enajstega stoletja je prišlo med Rimom in Bizancem snet do nove cerkvene krize. V ozadju je bila rivaliteta med papežem in carigrajskim patriarhom. Ta si nadeva naslov „ekumenskega patriarha“, kar papež ogorčeno odklanja; papež pa skuša uveljaviti v moči primata vsekakor svoj vpliv v Bizancu, kar tam vzbuja ogorčenje. Spor pa na zunanji ima obliko medsebojnega očitanja zaradi razlik med obojnimi obredom. Te razlike se močno pretiravajo, kot da bi šlo za kaka dogmatična vprašanja, ko so bile v resnici le liturgičnega in disciplinskega značaja (kvašen ali nekvašen kruh pri maši, izraz Filioque v veroizpovedi...). V za-

devi je prišlo v Bizanc iz Rima

poslanstvo pod vodstvom kardinala Humberta. V sporu je patriarh Mihael Kerularij izločil iz liturgije v Bizancu tradicionalne molitve za rimskega škofa. Kardinal Humbert je zato patriarha slovesno izobčil in odšel s svojim spremstvom. Patriarh pa je potem na posebni sinodi svojih škofov izobčil kardinala, ki je bil prišel kot papežev zastopnik.

Na obeh straneh je bilo splošno prepričanje, da je to stanje spet le začasno. A so temu sledili med Vzhodom in Zahodom še drugi težki dogodki, ki so ju dokončno ločili. Zlasti je bila glede tega usodna četrta križarska vojska (1204—1206), ki jo je pripravil Zahod. Križarji so pozabili, kaj je njihovo prvo poslanstvo. Iz pohlepa so se polastili krščanskega Bizanca, počenjali v njem vse mogoče nasilje, v žalitev Vzhoda kot nezaslišano novost ustanovili v njem celo zahodno latinsko cesarstvo in postavili latinsko hierarhijo. Sicer je kmalu vse skupaj propadlo (1261), a Vzhod tega nikdar ni pozabil. Če je bil razkol v začetku le bolj zadeva vzhodne hierarhije in teologov, je sedaj po stiku vzhodnega ljudstva z zahodnimi vojniki v času križarskih vojsk prešel odpor proti Zahodu tudi v preprosto ljudstvo in v njem vzbudil pravo sovražstvo proti zahodnjakom.

To je rodilo še nadaljnje žalostne posledice na političnem področju, zlasti na škodo Vzhoda. Bizantinski cesarji so si želeli

edinosti, iz političnih razlogov, da bi prejeli pomoč od zahodnih krščanskih vladarjev proti svojim nekrščanskim nasprotnikom z vzhoda. A razkol je bil že pregloboko v mišljenju ljudstva na Vzhodu in na Zahodu in prepada ni bilo več mogoče premostiti. Prišla je najhujša nevarnost za Carigrad, Turki. Dolgo se je Carigrad še držal, ko so padale pod turški polmesec okoliške dežele; končno je tudi ta podlegel (1453). V tej nevarnosti zahod ni Bizancu pomagal nikoli in je tako sebi na škodo zakrivil, da so se morali pozneje na zahodu braniti pred Turki celo pred Dunajem. Kristjani v turškem imperiju so živeli pod oblastjo bizantinskega patriarha, izročeni na voljo in nevoljo turških oblasti, ki jim je bilo glavno, da so od njih v redu prejemali visoke davke. Dolga stoletja je to trajalo.

Močna pravoslavna Cerkev pa je medtem vzcvetela v Rusiji, kjer nikdar niso bili pod turškim jarmom. Moskva, ki je 1599 dobila patriarha, se je včasih imenovala kar za „tretji Rim“, kot naslednica stare slave krščanstva.

Dr. Fr. Gnidovec

(Bo še)

V DRUŽINI

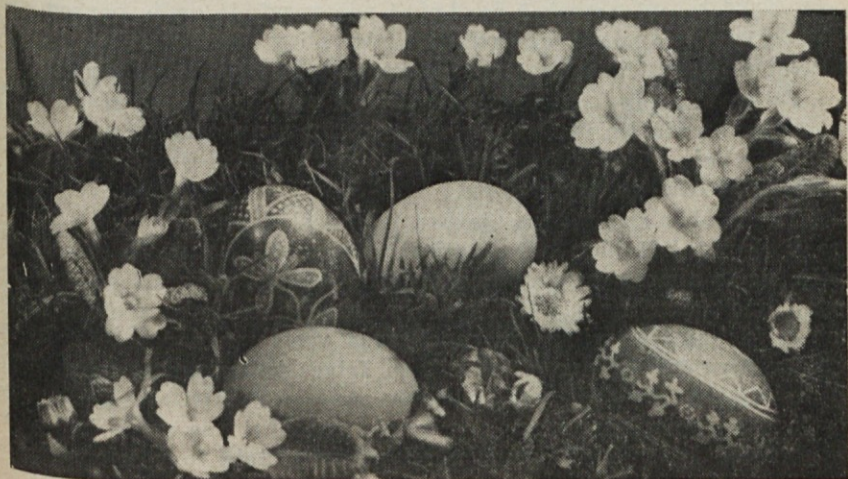
Velika noč v družini

Obredi velikega tedna v cerkvi naj bodo tesno spojeni z življenjem v družini. Otrok, ki bo prišel od blagoslova butar v cerkvi, naj sadeže, ki jih ima na butari, razdeli med reveže, bolnike in osamljene. Ves teden naj vlada v družini spokorni duh. Zadnje tri dni velikega tedna naj vodijo starši tudi male otroke v cerkev. Na veliki petek naj otroci doma in v cerkvi poljubijo upodobljenega Jezusa, pribitega na križ. Prav tako tudi na veliko soboto. Na veliko soboto naj otroci sodelujejo pri pripravljanju velikonočnih jedil.

Otroci, stari nad tri leta, bodo z zanimanjem poslušali razlago pomena jedil. Lahko jo izvedemo v obliki molitve. Primer: „Rdeči pirhi nas spominjajo na tvojo kri, ki si jo za nas prelival, dobri Jezus!“ „Korenine hrena nas spominjajo na ostre žeblice s katerimi si bil za nas pribit na križ, dobri Jezus. Beli kruh nas spominja na tvoje telo, ki si ga za nas daroval, dobri Jezus! Gnjat nas spominja na tvoje za nas razbičano, telo, dobri Jezus! Klobase nas spominjajo na vrvi, s katerimi si bil za nas povezan, dobri Jezus! Pomaranče nas spominjajo na gobo, s katero so ti za nas ponudili grenkega kisa, dobri Jezus! Bonboni nas spominjajo na kamenje, ki so ga za nas na te metali, dobri Jezus! Slane palčke nas spominjajo na biče, s katerimi si za nas bičan bil, dobri Jezus! Potica nas spominja na bodečo krono, s katero si za nas s trnjem kronan bil, dobri Jezus! Vsa ta jedila palagamo v košaro (jerbas), ki nas spominja groba, v katerega si bil za nas položen, dobri Jezus! Pokrijemo jih s prtičem, ki nas spominja prta, v katerega si bil za nas v grobu povit, dokler nisi za nas od mrtvih vstal in nam prinesel največjega veselja, dobri Jezus! Nesimo jedila k blagoslovu v cerkev, ki nas spominja, da si za nas od mrtvih vstal in nam podelil čudovite darove, dobri Jezus!“ Otroci naj prisostvujejo blagoslovitvi velikonočnih jedil v cerkvi. Naj še tako moledujejo, blagoslovljenih velikonočnih jedil ne uživajmo pred vstajenjsko mašo!

To je dan, ki ga je naredil Gospod. Tudi mali otroci naj doživijo Kristusovo vstajenje! Stanovanjski prostor, v katerem se mudi družina čez dan, mora izžarevati slovesno in veselo razpoloženje. Ko na veliko soboto zvečer otroci odidejo spat, naj mati sobo olepša s svežimi zavesami, mizo pregne z najlepšim prtom ter vso sobo okraši z lepim jesenskim cvetjem. Pred križ naj namesti okrašeno domačo velikonočno svečo, ki naj jo na velikonočno jutro tudi prižge. Na sredo mize naj postavi „velikonočni žegen“. Na veliko noč zjutraj naj zbudi otroke s pozdravom: „Danes je velika noč. Kristus je od mrtvih vstal. Aleluja!“ — Ta dan naj bodo otroci oblečeni v najlepše obleke, ki jih imajo. Skupaj s starši naj opravijo v okrašeni sobi jutranjo molitev in to čim bolj slovesno — z velikonočno pesmijo, in nato odidejo skupaj k velikonočni sveti maši. Po vrnitvi iz cerkve naj bi oče jemal blagoslovljena velikonočna jedila iz košare, mati naj bi jih delila. Pri tem naj vlada svečano razpoloženje. Velika noč naj bo dan poln veselja, velikonočnih običajev ter lepega in poštenega razvedrila.

Velikonočni čas lahko izrabimo, da damo stanovanjskim predmetom versko vsebino, tako na primer vratom, ki imajo odločilen pomen ob Jezusovem prikazanju apostolom na veliko noč: Kristus rad prihaja skozi vrata tistih stanovanj, za katerimi prebivajo dobri ljudje; mizi, ki je družinski oltar: Jezus sedi pri njej in deli dobrote (učenca iz Emausa); stanovanjskemu prostoru, ki je — če vlada v njem mir in ljubezen — predokus nebes, kamor je odšel Jezus, da nam pripravi prostor.

Materinski duh

Bistvo ženske narave in njen največji biser je materinski duh. nagnjenje in celo neka potreba pomagati, razumevati, izkazovati dobroto, ljubiti, žrtvovati se za dobro drugih. Ta duh se kaže že pri majhnem, par let starem dekletcu. Najbolj jo priteguje in zadovoljuje igra s punčko — muñeco; z njo se razgovarja, jo boža, oblači, ji pripravlja posteljico, itd. Tudi dorastlo neporočeno dekle se bo na splošno v svojem poklicu počutilo dobro le, če bo v njem našlo vsaj nekaj materinskega poslanstva, možnosti, da komu pomaga. Če v poklicnem delu tega ne najde, bo skoro gotovo iskala izven poklicnega dela možnost za kak materinski apostolat. V njem bo našla ne le utešenje svojega materinskega čuta, ampak bo prav zaradi njega uživala tudi spoštovanje in ljubezen, ki je ne uživajo niti s strani lastnih otrok tiste telesne matere, ki so se izneverile svoji duhovni materinski naravi. V svoji polnosti pa se materinski duh navadno razvije šele z rojstvom otroka. Zato pravi rek, da se otrok rodi po materi, a da se tudi mati rodi šele z rojstvom otroka. Poglejmo glavne poteze tega duha v življenju družinske matere.

Vedno zaposlena

Resnična materinska ljubezen materi ne da miru. Od zgodnjega jutra do pozne noči je zaposlena; s čudovito potrpežljivostjo se posveča vsakdanjim poslom v družini; ne uide ji niti najmanjša potreba pomagati svojim ali jim pripraviti kako majhno veselje; ne s kupljenimi darovi, ampak z majhnimi pozornostmi: da je povsod vse snažno, lepo urejeno, sveža roža na mizi ali v „bohkovem“ kotu, da je hrana pripravljena ob času in okusno, najde čas za vesel razgovor z vsemi in z vsakim, z najmanjšimi se celo poigra; sprejme moža in otroke, z radostjo v očeh in na obrazu ter s prijazno besedo, ko se vračajo z dela ali iz šole; ne pozabi na majhna presenečenja ob godovih in obletnicah svojcev, itd.

Ta nenehna zaposlenost je pravi blagoslov božji za mater in za vse v družini! Koliko lažje mati tako pozablja na svoje težave in križe, na to ali ono pre nagljeno ali trdo besedo moža ali otroka, na to ali ono nehvaležnost; koliko lažje pozablja na kake svoje „sebične“ želje, kaprice, zabave in se ohranja veselo in zadovoljno; kako raste v njej čut za lepoto, za red, za žrtve; kako zna smisel za vse to prebujati in utrjevati tudi v svojih: ne s pridigami ampak z veselostjo svojega zgleda. Kako zna veselo zaposliti vse svoje bodisi v stanovanju, kuhinji, na dvorišču ali na vrtu. Šele to veselo sodelo-

vanje in žrtvovanje za skupnost prebuja v otrocih ljubezen do doma; kajti ljubimo to, za kar smo se žrtvovali. Koliko laže mati ohranja tako svoje otroke doma in jih odteguje cesti, raznim zabavam izven družine, jih rešuje lenobe, kapric in sebičnosti. S kakim veseljem se tudi mož vrača z dela domov in svoje fante uči, kako se da popraviti ta ali ona pipa, orodje, kako se lahko olepša ta ali ona stena itd. Mati postane tako, pa čeprav bi ne hotela, resnično srce, veselo središče družine.

Poznavalka otrok

Ženski svet že po naravi rad išče stik z osebo, se zanima za osebne probleme človeka. Toliko bolj je naravno, da mati nenehno išče stik z otrokom, kljub vsej zaposlenosti vedno najde čas, da jih opazuje, ko so sami ali v družbi, ko so veseli ali otožni, ko delajo ali se igrajo; opazuje, kakšni so pri delu: natančni ali površni, vztrajni ali lenobni; in pri igri: kake igre jih pritegujejo, take, ki zahtevajo veliko telesnega ali intelektualnega napora, se igrajo raje pojedino ali v družbi? In kako se igrajo: veselo, živahno, plemenito? Ali pa se ta ali oni prepira? In zakaj? Ali iz objestnosti, napuha, gospodovalnosti ali trme, ali pa morda ker hočejo uvesti v igro poštenost, discipliniranost? Mati, ki tako opazuje svoje otroke, jih bo spoznala

Prizor iz igre „Od zibelke do groba“

do dna, njih lepe in nelepe strani, njih odlike in napake. Imela bo vedno dovolj snovi za koristen razgovor z njimi; in ko bodo otroci uvideli, kako jih mati pozna, jim dobrohotno pomaga in jih razume, s kakim zaupanjem se bodo zatekali k njej v svojih težavah in dvomih, kako radi bodo sprejemali njene nasvete in tudi zahteve.

Vzgojiteljica

Ko tako opazuješ otroka, dodobra spoznaš, da za otroka ni najvažnejše to, da je nadarjen, zdrav ali lep, ampak to, da je dober, da je lepo vzgojen, ker sicer bi mu nadarjenost služila za zlo, z neurejeno naravo bi zdravje zapravljal in lepota bi mu bila lahko v pogubo. Zato ima ljubeča mati vedno za svojo največjo in svojo najvažnejšo dolžnost — vzgajati svoje otroke, to se pravi odkrivati in utrjevati v njih vse lepo, dobro in pravo, ter premagovati vse, kar temu nasprotuje. In mati je že po naravi, to je: po božji volji, posebej usposobljena za to. Saj ima zdrava ženska narava vedno veliko smisla za lepoto, tudi za lepoto duha, za duhovne vrednote. A ko vzgajaš, dodobra spoznaš resnico pregovora, ki pravi, da ima otrok samo eno uho, pa štiri oči; to se pravi, da hitro pozabi to, kar sliši, in mu ostane v spominu le to, kar vidi. Odkrivaš tudi, kako že majhen otrok bistro opazuje vse okrog sebe, tudi tebe. Če torej hočeš zares vzgajati svojega otroka, ga moraš vzgajati z zgledom svojega življenja, kar pa zopet zahteva, da nenehno vzgajaš sama sebe, da nenehno utrjuješ vse dobro, lepo in pravo v sebi po pregovoru: človek je sposoben vzgajati druge le, v kolikor vzgaja sam sebe in le toliko časa, dokler vzgaja sam sebe.

Vzgoja za Boga

Čim bolj se kdo trudi, da prebudi in utrdi v sebi vse dobro, tem bolj gotovo najde tesen stik z Bogom, neskončno Dobroto. Dobra mati je že zato vedno povezana z Bogom. Še več: zlasti mati se zaveda, da se otrok ni telesno razvijal po njenih načrtih, ampak po zakonih božjih, da je otrok dar božji, njej zaupan po Bogu, da ga pripravi ne le na to ali ono zemeljsko službo, ampak za večnost. Tako mati v vseh svojih materinskih, zlasti vzgojnih prizadevanjih vodi večnostno vrednost. Koliko lažje ob tej misli sprejema razne žrtve in odpovedi, koliko bolj zvesta ostaja svojim materinskim dolžnostim, koliko bolj pri tem išče stika z Bogom in z božjo pomočjo. In zlasti danes je mati kos svojim nalogam, če jih vrši povezana z Bogom.

Dr. Rudolf Hanželič

PRVI OTROK

Morda se boste začudeno vprašali: le kako more biti prihod prvega otroka v zakonu problem, pa še tako velik, da bi si kdo mogel staviti vprašanje: „In zato sva se poročila?“

Naravno bi se to gotovo ne smelo dogajati. Saj je ravno prvi otrok tisti, ki iz zakona, zakonskega para, obstoječega iz „jaz“ in „ti“ napravi nekaj, kar se bo v bodoče imenovalo „mi“ — družina. Toda kot vsaka velika sprememba v življenju, se tudi to navadno ne zgodi brez težav. Za ženo, na eni strani, so povezane z nevšečnostmi in slabostmi, ki jih prinaša nosečnost. Toda čeprav se čudno sliši, so te spremembe za ženo lažje prenosljive kot za moža. Ko je žena enkrat potrjena v svojih slutnjah in tihem upanju, ko ve, da nosi pod srcem novo bitje, kateremu je nujno potrebna, ki mu je ona zibelka in hrana in varstvo, se med njima zgradi tista najtesnejša vez, ki je sploh mogoča.

Toda pozor, tu se pojavi nevarnost: iz te tesne vezi ne sme biti izključen tretji: mož-oče. V času nosečnosti se morajo graditi med zakoncema tisti pogoji, ki bodo enkrat osnova družine. Družine,

Skupina Slovencev iz Venezuele z Marijo Pomagaj

ki jo bodo sestavljali: žena, otrok in mož. Zato se mora povezava med možem in ženo v času nosečnosti še povečati in postati še trdnejša.

Ko sta bila Luka in Marjeta še fant in dekle, je prišel Luka na obisk in našel Marjeto pri pletenju puloverja.

„Za koga pa bo to?“

„Zate, jasno, za koga pa naj bo?“

Luka je ves blažen. Kako lepo bo vse življenje slišati:

„Zate, seveda.“

Zdaj sta poročena. Luka pride domov in Marjeta spet plete.

„Še en pulover zame, kaj?“

„Ne bodi vendar neumen! Ne vidiš, da je jopica za otročička.“

Naslednji dan pride domov in se znajde pred novico, da ni nič pripravljenega za večerjo.

„Prosim te, stopi v trgovino in prinesi mi malo šunke in kruha. Tele srajčke sem šivala, pa sem čisto pozabila na večerjo.“

Luka seveda gre, a v srcu mu kljuje tisti: „Zate, jasno, za koga pa!“ Ah, kako ženske hitro spremenijo predmet svoje pozornosti!

Vsa stvar se pa lahko še zaostri po otrokovem rojstvu. Poleg časa in pozornosti, ki jo novorojenček razumljivo zahteva zase, obstaja nevarnost, da mamica v svoji negi in zaposlenosti pretirava, ker hoče nekako ljubosumno in nenaravno obdržati tisto popolno vez med njo in otrokom, ki je obstajala v času nosečnosti. V tem pretiravanju pa pozabi, da ima na skrbi dva otročiča: enega prav majčkenega, ki mirno spi v svoji zibelki, in onega drugega, precej velikega, ki je pa prav tako potreben njene pozornosti in nežnosti.

Kmalu po rojstvu otroka je Luka v družbi prijateljev izbruhnil:

„Zdi se mi, da se je poročila z menoj le zato, da je prišla do otroka.“

To izključevanje moža iz zveze mati-otrok ima lahko težke posledice v prihodnjem razmerju oče-otrok in kot logična posledica tudi v razmerju žena-mož.

Pametna žena bo znala od prvega dne voditi otročička do očeta in očeta do otročička. Znala mu bo pokazati, da je on zanjo prvi, da pa obenem oba, ona in otrok, potrebujeta njegove ljubezni in zaščite.

Tako prvi otrok ne bo povod telesne in duševne oddaljenosti med zakoncema, ampak žarek sreče in nove povezanosti v družini.

MR

^v
DRUŽINSKA

^v
POSTA

Razne prednosti vnučkov

Saj vem, da je to, kar bom vprašala, zelo star in navaden primer, pa vendar. Pri svojih otrocih sem bila zelo stroga v vzgajanju, pri vnukih pa marsikaj spregledam. Zakaj to in ali s tem ne oviram delo hčerke in zeta pri vzgoji?

Vprašanje je, kaj spregledate. Če gre za malenkosti, je čisto naravno, da „babica“ privoščí vnučkom kako posebno „pravico“, ki je oče in mati, ki nosita vso težo vzreje in vzgoje, ne moreta. Dedki in babice so vedno polni razumevanja, imajo več časa in zato tudi več potrpljenja z otroci svojih otrok, kot so ga imeli s svojimi lastnimi, posebno če vidijo svoje vnučke le nekajkrat na teden.

Če gre pa za „spreglede“ v bistvenih točkah vzgoje, če dajete malim potuho, pa je čisto mogoče, da ovirate in rušite delo zeta in hčerke.

Kako ločiti bistveno od ne-bistvenega?

Kot zlato pravilo si vzemite, da ne smete pod nobenim pogojem jemati pred otroci staršem ugleda. Očetova in materina odločitev je pravilna, čeprav jo skušate vi morda vnučkom „olajšati“. Ste lahko bolj popustljivi v izvajanju, a v bistvu morate stati na isti vzgojni črti s starši. Ne kritizirajte pred otroci odločitev njihovih staršev. Ne manišajte njih avtoritete, raje razložite mladim pomen in namen očetovih in materinih sklepov in ukrepov. Bodi-te donolnilo vzgoje staršev, ne ovira. Vaša strpnost bo pomagala razvozljati otrokom marsikatero uganko in radi vam bodo zaupali prenekatero skrivnost, a svoj vpliv uporabljajte, da krepite ljubezen otrok do staršev in obratno.

Le en primer. Če je mati nekaj nepovedala, kar bi vi radi dovolili, ne recite vnučkom: „Oh, kar no svoje narediva, saj mama ne bo vedla.“ Več boste dosegli, če rečete: „Pojdiva skupaj prosit dovoljenje, saj če ji lepo razloživa, kaj bi rada, nama bo gotovo dovolila.“

Otrok vam bo še naprej zaupal, materina avtoriteta ne bo trpela, in vi boste deležni hčerine hvaležnosti.

Srečno.

ZA MLADINO

ZA MLADINO

Kaj pričakujem od mladinskih organizacij v letošnjem letu ?

V času, ko je tehnika na višku in se duhovne vrednote malo ali nič ne upoštevajo, se mi zdi nujno potrebna katerakoli organizacija, ki bi usmerjala mlade ljudi k dosegu svojih ciljev; ker vsak človek hoče doseči neki ideal — postati osebnost. Današnji svet stremi za svetnimi dobrinami, denar, komodnost, ki pa ne daje notranjega miru in popolne sreče. Mladinske organizacije naj bi bile tiste, ki bi osvetljevale človečanske vrednote.

Ko primerjamo dobe, vedno najdemo, da so mladi ljudje radi sodelovali pri raznih organizacijah; npr. v Sloveniji jih je bilo mnogo, ki so jih dvigale narodno in kulturno, organizirali so igre, zборе, knjižnice, predavanja, športna društva itd.; tam so se vzgajali naši predniki — slovenski kulturni narod. Vse to moramo nadaljevati, kolikor nam je možno, vztrajati naprej s prilagoditvijo današnjemu času in razmeram. Od starejših pa pričakujemo, da nam bodo kažipot v naši kulturi in ideji. Hvaležni smo sedaj njihovi pomoči, tako predavateljem kot kulturnim delavcem. Upamo, da nam bodo še naprej stali ob strani. Boli pa nas nerazumevanje in needinost pri tistih, od katerih smo pričakovali zgled.

Da bi delo mladinskih organizacij bilo uspešno, je potrebno, da pri njih sodelujemo, se žrtvujemo; postaviti si moramo cilj, ki ga hočemo doseči skupno, in delati. Veliko odgovornost nosijo tisti, ki imajo možnost biti v odborih, zavedati se je morajo; tisti pa, ki volimo, pazimo da bomo volili osebe, ki imajo sposobnost in odgovornost.

Mladinske organizacije naj bi bile posoda, iz katere bomo zajemali mi in naši potomci vse tisto, kar nas druži, ker smo iste krvi in iste-ga duha; smo Slovenci v Argentini in to naj gre iz roda v rod.

T.

V preteklem letu je zelo dobro uspelo kulturno delo; omenim pevsko glasbeni festival, zimske večere. Za letošnje leto pričakujemo večji razmah družabnosti in utrditev medsebojne povezanosti brez tistega škodljivega lokalizma, ki ga večkrat preveč poudarjamo; saj sestavljamo del enega in istega slovenskega telesa.

Točnost je nujna stvar pri vsaki prireditvi, ker če te ni, potem navdušenje peša.

Pretirano število prireditev povzroča naglico in improvizacijo, zaradi česar trpi kvaliteta.

Mladina bi tudi potrebovala izkušenih oseb v organizacijskem delu in pa primernih programov, da bi kvaliteta rastle na vseh področjih.

V Ramos Mejiji imamo vsak mesec svojo mladinsko sv. mašo, kjer naš mladinski zbor poje ob kitarski spremljavi. Mislim, da s tem doprinašamo nekaj novega in pozitivnega k slovenskemu bogoslužju. Navdušenje je veliko. Mladina se čuti aktiven ud „božjega ljudstva“ in občuti, da je Cerkev tudi njena, ne le starejših.

Boštjan, 16 let

Dekleta iz Morona na pevsko-glasbenem festivalu v Bs. Airesu leta 1972

Delo, ki ga opravljajo mladinske organizacije v naši skupnosti, je zelo pomembno. Vsakoletne volitve SKAD-a, SDO in SFZ prinesejo na vodilna mesta nove ljudi, nove moči in novejša in aktualna misli, ki tako obogatijo zgodovino SKAD-a, SDO in SFZ.

Želim, da bi za leto 1973 slovenske mladinske organizacije še bolj uresničile svoje poslanstvo.

SKAD — SLOVENSKO KATOLIŠKO AKADEMSKO DRUŠTVO

Je brez dvoma dekan mladinskih organizacij, zaradi svojega značaja in mladine, ki jo družijo. Že zaradi tega bi moralo biti bolj reprezentativno društvo. Do sedaj je vedno ostal na navadni ravni drugih organizacij. Ampak SKAD mora biti močni stolp skupnosti. Mladina, ki se zbira, je študirajoča in bo veliko pomenila v prihodnosti. V neki meri bi morala biti bolj resna, ne da bi izgubila mladinskega ognja in veselja. Organizirati bi moral odbor SKAD-a tudi prireditve za vso skupnost, ki bi morale biti na višku.

Nujno je potrebno, da odbor sestavljajo člani, ki so nekoliko starejši, seveda akademiki z voljo do dela.

Pričakujem in želim, da bi se v letu 1973 SKAD dvignil na prvo seveda zasluženost mesto med mladinskimi organizacijami. Ne potrebujemo ponovno graditi struktur SKAD-a, mora iti naprej, ker drugače bomo gradili vsako leto ali pa lahko tudi popolnoma izumre. SKAD je potreben in mora biti neodvisen. Vsi moramo pomagati, da bi se to zgodilo, v korist vsem.

SDO-SFZ — SLOVENSKA DEKLIŠKA ORGANIZACIJA, SLOVENSKA FANTOVSKA ZVEZA

SDO in SFZ sta organizaciji, ki nekako družita slovensko mladino. Poslovno leto je vredno pohvale, sicer pa vedno delovanje peša proti koncu. Tudi SDO in SFZ bi se morali zavedati poslanstva. Ne smeta obstati, ampak nadaljevati delo. Odkrivati morata nove misli in stare pomanjkljivosti. Npr. bolj bi se morali zanimati za mladino, ki je nekako ločena ali ne sodeluje v skupnosti. Zvezna odbora ne smeta čakati, da se jim ta mladina sama približa ali samo nekaj malega storiti za to, temveč voditelji morajo napeti vse moči, da mladina ne ostane ob strani. Ne smemo izgubiti ne upanja niti volje.

Na vsak način moramo povečati število vpisanih članov. Tako se zagotovi večje zблиžanje mladine in povečanje dela. Poudarjati je treba skupno delo zveznega odbora z odseki oz. krožki. Zvezni odbor mora okrepiti in utrditi odbore krajev, imeti stalni in prijateljski stik z njimi. Obe organizaciji morata zagotoviti mladinsko enotnost in

izbrisati vsakršno nesoglasje, nevoščljivost, itd. Mislim, da v letu 1973 slovenska mladina ne sme gledati nazaj, ampak strmeti naprej k višjim idealom. Zvezna odbora bi se morala zanimati tudi za mladino v notranjosti države. Misliti moramo, da je tudi v Mendozini slovenska mladina in v Bariločah, itd. Mladina, ki isto čuti, misli in želi sodelovati. Zanimanje za vso mašo mladino mora biti aktivno in stalno.

SKAD, SDO in SFZ predstavljajo slovensko mladino v Argentini. Predstavljajo in branijo mladinske interese v skupnosti, v državi in v svetu. Zato bi se morali SKUPNO SKAD, SDO in SFZ odpreti v svojem delu in pokazati tukajšnji argentinski mladini mišljenje slovenske mladine v Argentini. Iskati stike z mladino drugih narodnosti, ki žive v Argentini. Organizirati z njimi tudi kako prireditve, tekme, itd. Mladinske organizacije bi morale imeti večji stik z našimi starejšimi ustanovami, da skupno podprejo in uresničijo cilj: ohraniti slovensko skupnost. Zvezna odbora bi morala dati mladini vse možnosti v razvedrilu, v informaciji in predvsem v medsebojnem zaupanju. Mladina naj čuti z odbori in aktivno sodeluje.

Tako bi mladinske organizacije uresničile svojo vlogo predstavljanja slovenske mladine v skupnosti, v državi in svetu.

Jože, 18 let

Večje sodelovanje članov in članic ter krajevnih odbornikov s centralo (SDO-SFZ) ter SKAD-a z mladinskima organizacijama SDO-SFZ (saj je tu priložnost, da spoznamo mlade akademike ter jih povabimo na naše sestake kot predavatelje).

Naj se vsak član(ica), ki se čuti Slovenca(ko), vestno udeležuje krajevne ter centralne mladinske maše in sestankov, ter sodeluje na raznih mladinskih prireditvah (če ne, pa da se vsaj udeleži) kot npr. pevsko-glasbenem festivalu (saj imamo danes v vsakem domu svojega dirigenta in slovenska pesem lepo zveni iz mladih grl in src), na mladinskih dnevih — skupnih, krajevnih — sodelujmo, nastopajmo! Večje zanimanje za slovenske kulturne prireditve (domobranske proslave — narodni praznik itd.). Obogatimo naš jezik z mladinsko knjižnico, širimo si obzorje!

Na športne dneve naj bi se pripravili z resnim treningom, naj bodo nastopi kvalitetni in medsebojni odnosi viteški.

Naj krajevni ter centralni odborniki organizirajo sestanke z aktualnimi temami, ali naj se razgovorijo s člani, kaj bi jih zanimalo, ter si medsebojno pomagajo pri načrtovanju letnega programa. Krajevni odbori naj povabijo predsednike(ce) centrale na svojo sejo ter

se razgovorijo o nastavi datumov, da se tako prireditve razdele v popolnem soglasju.

Centralni odbor naj tudi pomaga pri organizaciji programa za mladenke(ce), naraščajnice(ke) ter sodelujejo (članice ali člani) pri sestankih, petju, vajah, športu, tako, da ko vstopijo v organizacijo — se ne počutijo tuje (naj tudi oni imajo svoje odbore).

V naših organizacijah naj bi preskrbeli za vedro pošteno zabavo, kjer naj bomo mladi v pravih prijateljskih odnosih in s tem bomo koristili sebi in naši skupnosti.

Naše organizacije nam nudijo veliko priložnost za lastno izpolnjevanje — zato naj bodo v to usmerjene naše mlade sile.

Marija

Greš,
Jezus,
z menoj?

Vem, da se marsikomu zdi smešno, a dejstvo je, da se čutim zapuščenega, samega . . .

● Sklenil sem, da nočem čutiti samote. Premagoval sem jo tako, da sem bil vedno s čim zaposlen. Dopovedoval sem si, da tako tudi to delam, kar je Tebi všeč. A zdaj se je spet vse stemnilo v srcu, in sem sam, prazen; zares, Gospod, neznansko sam.

● Zakaj neki sam sebe toliko pomilujem? Ne vem. Vem pa, da si kljub temi Ti vedno z menoj. Sedaj sem sam, res, a že čez nekaj kratkih trenutkov se bom srečal z ljudmi. Mnogi od teh me imajo zelo in iz srca radi, vsak po svoje — in tudi jaz jih ljubim, vsakogar malo drugače.

● A dokler sem sam, čutim tisto samoto, ki sem ti jo prej opisal. Nekaj podobnega čutijo verjetno oni v peklju. Ves sem zmeden. Ne vem, kako bi naredil prvi korak in naslednje. Bojim se sam sebe. Najraje bi pozabil nase in na Tebe. Obenem se pa hočem na zunaj kazati kakor normalno razvit moderen gospodič.

● Krivičen sem, Gospod, do tistih, ki me imajo radi — jaz pa sem do njih surov, zadirčen, namesto da bi v njih iskal oporo in razumevanje v svoji samoti.

● Dam ti pravico nad menoj, Jezus, popolnoma me prevzemi s tvojimi mislimi. Naredi most med menoj in med temi, s katerimi skupaj živim — in ne soživim. Daj mi potrpljenja in ljubezni, da jih bom hotel in znal poslušati. Pomagaj mi poslušati, in poslušati, in še poslušati..., in nauči me ljubiti zares, v dejanju, daj, da bom vsem vedno na razpolago in jim iz srca služil!

Bojim se, Jezus. Prosil si me, da bi naredil zate nekaj velikega, pa ne verjamem, da bom zmožel.

● Čisto jasno sem prepričan, Jezus, da tistega dobrega dela ne bi nikdar naredil, če ne bi vedel, da ga Ti od mene pričakuješ, celo zahtevaš.

● Po svojem značaju se ne čutim zadosti močnega za takšna dejanja in Ti veš, da mi manjka poguma. Zakaj torej zahtevaš to prav od mene? Mislím, Gospod, da bi na primer Janez mnogo lažje opravil tisto delo. Se spomniš, Jezus, ko sem Ti zadnjič rekel, da težko vstanem in se držim pokonci in se bojim, da me ne bi ljudje kritizirali? Stojim kakor razgaljen pred vsem svetom in zdi se mi, da ne morem prikriti niti delčka samega sebe.

● Zakaj mi ni dano, da bi smel molčati in imeti mir pred ljudmi in pred Teboj? Zakaj me ne pustiš v miru? Ne vem, kakšen smisel naj ima, da se toliko trudiš z menoj. Na vsak način hočeš, da bi naredil zate kaj koristnega. Nikar me ne razumi narobe. Saj ne rečem, da ne bom naredil, le to hočem reči, da se mi **ne ljubi**, da sem

brez volje, len. Hočem reči: Moj Bog, le kako torej hočeš, da naredim, kar mi narekuješ?

● Jezus, Ti me bolje poznaš kakor kdorkoli in me kljub temu prosiš za takšne usluge. Saj veš, da nisem pobožnjak ali rojen apostol. Zares Te ne razumem. Enostavno povedano: jaz bi raje videl, da me pustiš v miru, ampak če Ti misliš, da je prav, da poskusim in me imaš za zmožnega — bom poskusil. Samo poskusil. Zaradi Tebe. Kljub temu, da se mi ne ljubi. Spremljaj me s Tvojo močjo. Greš, Jezus, z menoj?

Malcolm Boyd

(Bo še)

KO BOŠ DORASTEL...

Dolžnosti in pravice 17-letnega fanta

S točko tri, da bi si rad sam pripravil obleko, ki jo obleče, sva kar hitro opravila. Ugotovila sva, da bi moral biti Stanko malo bolj reden v svoji obleki. Priznal mi je namreč, da če si sam išče obleko, pusti vso omaro v neredu in mama mora za njim pospravljati.

„Mislim, da bom moral popolnoma spremeniti svoj način življenja, ko bom odšel od tu,“ je vzdihnil Stanko.

„Nikar ne misli, da boš vse spremenil v enem dnevu. Treba je časa in potrpljenja,“ sem ga še spomnila.

K prihodnjemu razgovoru je Stanko prišel sam, ne da bi ga klicala.

„Razumem te, da te moti, ker tvoj oče hodi v tovarno in v šolo spraševati o tvojem vedenju in uspehih. Vem tudi, da večina staršev tega ne dela. Zdi se mi, da bi lahko očetu prihranil marsikatero pot, če bi profesorji bolj ugodno poročali o tebi. Najbrž potem niti ne bi več hodil spraševati. Kako je s tvojimi redi, vedenjem, točnostjo, domačimi nalogami. Lahko kar sam nadaljuješ s temi litanijami in si tudi sam daš odgovore.“

„Sedaj se pogovoriva o denarju,“ me je prekinil Stanko, ker mu je šlo moje naštevavanje preveč do živega. „Zdi se mi, da bi s svojo

plačo lahko razpolagal sam, ne da moram vedno prosjačiti za denar, ki ga sam zaslužim.“

„Motiš se. Po pravnem zakonu lahko razpolagaš s svojim denarjem, šele kadar si polnoleten.“

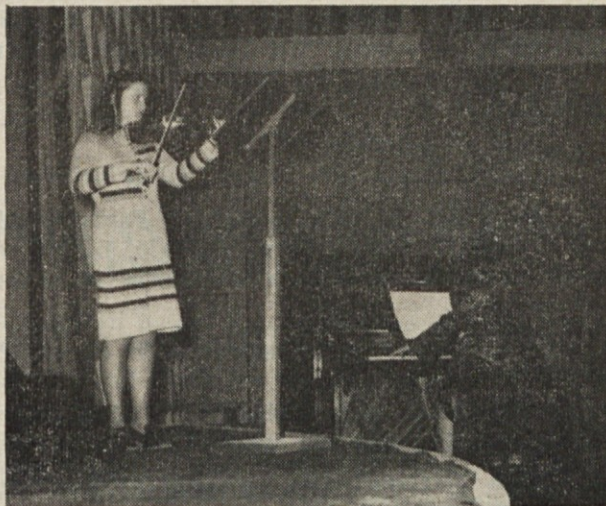
„Vendar starši moj denar porabijo zame,“ je Stanko branil svoje stališče. Očividno je pričakoval več razumevanja z moje strani. „Se vam zdi pametno, da moram oddati mami vso plačo in potem prositi za vsako malenkost.“

„Pametno res ni,“ sem mu morala priznati. „Vsaj nekaj denarja bi ti morali starši pustiti, da ga sam uporabljaš. Naredi proračun o stroških za vožnjo s kolektivom in podobno. Potem prištej še nekaj denarja za morebitne izdatke. Napitnino, ki jo dobiš kot vajenec, shrani v poseben nabiralnik. S tem denarjem si potem lahko kupiš srajco ali kako drugo reč po svojem okusu. Predloži proračun in ta predlog očetu. Mirno se z njim pogovori. Gotovo bo vsaj mama zato navdušena in ti bo pomagala pregovoriti očeta.“

„Prav, kakor golob miru bom šel k očetu s svojim predlogom,“ se je navdušil Stanko.

Čez nekaj dni se je zmagoslavno vrnil.

„V prvem napadu sem ga presenetil,“ mi je pravil. „Govoril sem o „domači finančni politiki.“ S tem sem si očeta popolnoma osvojil.“

Mojca Oberžan
in Anica Jenko
na pevsko-glasbenem
festivalu
v Buenos Airesu
leta 1972

Predstavil sem mu proračun svojih stroškov in „finančni minister, se pravi moj oče, ga je odobril s tem, da ga je podpisal. Kar sem si zamislil kakor šalo, je uspelo.“

Prišla sva do točke številka šest, v kateri je Stanko zahteval svobodo za svoja večerna pohajkovanja.

„Tudi tukaj je nek zakon o zaščiti mladoletnikov. Ti in tvoji starši ste ga dolžni izpolnjevati. S sedemnajstimi leti ne smeš gledati vsakega filma, niti ne smeš obiskovati nočnih klubov ali igrati iger za denar. Brez spremstva starejših po enajsti uri ne smeš pohajkovati po cestah,“ sem mu postregla.

„Kaj takega niti nisem pričakoval. Rad bi šel k svojim prijateljem na obisk ali v športni klub.“

„Pogovori se s starši. Ko bodo spoznali, da so tvoji prijatelji resni fantje in da v športnem klubu najdeš pošteno razvedrilo, te bodo radi pustili. Seveda se moraš ob določeni uri vrniti.“

Razumljivo je, da si je Stanko želel počitnic drugače kakor njegovi starši. Oni si žele počitka, Stanko novih doživljajev. Svetovala sem mu, naj se pozanima pri fari, kjer organizirajo taborjenja. Ko je oče zvedel, da bi preživel počitnice pod resnim in skrbnim vodstvom, mu ni več branil in Stanko se je ves vesel začel pripravljati za počitnice v naravi.

V drugem delu sedme točke je Stanko ugovarjal proti jutranji sveti maši.

„Če greš v soboto spat ob enajstih in spiš zjutraj do devetih, je to deset ur spanja. Niti šolski otroci ne potrebujejo več.“

„Še pojma nimate o tem,“ me je zavrnil. „Jaz lahko spim do dvanajstih.“

„Spiš ali poležuješ?“

„Dobro, včasih tudi berem,“ mi je priznal.

„Se ti zdi, da delaš pametno? Fantom tvoje starosti poležavanje v postelji vedno duševno škoduje. Lenobi se pridruži še po cenjenih romanih razdražena domišljija in ni čudno, da trpi tvoja čistost.“

Sporazumela sva se in obljubil mi je, da ob nedeljah ne bo več poležaval.

Ostala nama je še zadnja točka Stankovih predlogov, kjer želi, da bi lahko sprejemal na svojem demu prijatelje, tudi dekleta.

„Zato je treba imeti primeren prostor.“ Stanko je imel svojo sobo, torej je bil problem prostora rešen.

„Razen tega potrebuješ tudi vsaj za vsakega gosta en stol.“

„Tudi to se bo dalo doseči.“

„Starši ti bodo dovolili obiske, če se boste vi primerno vedli. So-be ne smete spremeniti v kadalnico. Po končanem obisku pospravi vse stvari na svoje mesto, da ne bo imela mama še posebnega dela s pospravljanjem. Če poslušate plošče, ne navij gramofona preglasno, se ti bodo sosedge pritoževali.“

„Bi lahko povabil na dom tudi dekleta?“ Po vsem videzu so ga deklice bolj zanimale, kakor je priznal.

„Kar tako deklet ne moreš vabiti na dom. Počakaj do svojega rojstnega dne ali godu. Pogovori se z očetom, če lahko pripraviš praznovanje. Poprosi mamo, da pripravi preprost prigrizek. Takrat povabiš svoje prijatelje in prijateljice. Seveda ne delaj nič za hrbtom svojih staršev.“

„Ne vem, kako bo, če mi bodo dovolili.“

„Prepričana sem, da. Si že začel s svojim programom? Vsak dan nekaj. Rima niso zgradili v enem dnevu. Tudi človek ne doraste čez noč.“

„Prišel sem, da bi se pogovoril o svojih pravicah, sedaj pa vidim, da ima vsaka pravica še drugo stran, ki se imenuje dolžnost,“ mi je z nasmehom rekel Stanko.

„Da, vsaka pravica ima dolžnost odgovornosti; le po odgovornosti boš dorastel v osebnost.“

Gusti Gebhardt

M. Mt.

OTTO GOLDMANN

POSTAVIMO DELO NA PRAVO VREDNOSTNO LESTVICO

Mnogo ljudi ima napačen pojem o delu. Od našega duhovnega pogleda zavisi naš vidik in naše delovanje. Naš duhovni pogled prejema luč vere. Človek je bil ustvarjen po božji podobi. Od Boga prejema svoj obstoj in svojo naravo. Samo v božji luči lahko prav gledamo in cenimo človeka, naše življenje in naše delo. Ker smo podoba Boga-Ustvarjalca, smo poklicani ustvarjati, delati, uresničevati. Preprosto povedano: v naši naravi je, da delamo smiselno.. Delo

je pričevanje našega dostojanstva in naše podobnosti z Bogom. Žival ne more delati sama od sebe, lahko jo le za delo uporabljamo.

„Podvrzite si zemljo,“ je božji klic naši človeški naravi. To je naš poklic. Z delom postanemo deležni božje stvariteljske moči. Tako izvršujemo poslanstvo, ki nam ga je Bog naložil in doživimo veselje po dobro opravljenem delu, kakor je Bog z veseljem opazoval svoje stvarstvo, ko ga je dokončal.

Prav zato moremo uživati veselje in zadovoljstvo nad ustvarjenim svetom. Zato nam je On dal zemljo z vsemi njenimi silami in možnostmi, da jo odkrijemo in si jo osvojimo; na kateri moremo živeti človeka dostojno življenje, da se tako pripravljamo na potovanje v drugi svet, večni svet božji.

Človekov duh in njegove roke so ustvarile mnogo velikih in dobrih stvari. Čudovite katedrale, veličastne stavbe, mostove in predore, radio in televizijo, letala, ladje, avtomobile. Na ta način vedno bolj vladamo ustvarjenemu svetu, vedno lažje izvršujemo naše poslanstvo in uporabljamo to zemljo kot pot v večnost. Brez dvoma ljudje niso naredili samo dobrih stvari. Uporabljali so jeklo ne samo za izdelovanje plugov in traktorjev, ampak tudi za bajonete in tanka. Iz rastlinskih izvlečkov niso izdelovali samo zdravil, ampak tudi smrtne strupe. Svoje znanje in zmožnosti niso uporabljali samo v prid življenju, temveč tudi za masovno pobijanje in rušenje.

Vendar ravno to potrjuje, kar sem prej rekel: človek je bil ustvarjen po božji podobi in zato je svoboden. On sam izbere način in predmet svojega ustvarjanja. Od njega zavisi, kaj ustvari. Zavisi pa tudi od njegovega pogleda na duhovnost in njegovega odnosa do Boga.

Kadar človek živi po pravem božjem redu, je njegovo delo deleženje božje moči in modrosti. Na nek način je sam Bog njegov delavski tovariš. Je pa tudi tovariš svojega bližnjega. Prav zato je vsako delo, tudi če se nam zdi nepomembno, važno za življenje in s različna dela med seboj samo dopolnjujejo.

S svojim delom drug drugemu služimo. Obleka, ki jo imaš na sebi, ima mogoče svoj izvor v bombažnih nasadih Indije ali Chaca. Kruh, ki ga ješ pri zajtrku, je mogoče narejen iz pšenice, ki je rastle v Kanadi, Córdobi ali Santa Fe. Niti ne veš, koliko rok se je trudilo, da je bil lahko kruh danes zjutraj na tvoji mizi.

Očividno je, kako smo drug od drugega odvisni, kako delamo drug za drugega. Naš mali ozki krog delovanja se odpre in izlije v veliki svet.

Po knjigi „Ali je najvažnejše služiti denar?“

M. Mt.

Prvič na univerzi

V februarju sem začela s pravo za vstop na univerzo. Prej v srednji šoli so včasih fantje ali dekleta govorili zelo prostaško. A nisem bila vajena, da bi tako naravnost, brez sramu in predrzno govorili o mamilih, o nespoštovanju nerojenega otroka, o moralnem liberalizmu, itd. Navezanost na Boga mi pomaga, a čutim, da bi morala tudi na zunaj pokazati več odločnosti.

Bodimo si na jasnem, slišala si kako zagovarjajo spolno občevarje izven zakona, opravičujejo splav, kako utemeljujejo uživanje v vseh oblikah kot zadnji smisel življenja. Če ti mladi ljudje nimajo vere, je njihovo zadržanje le v logičnem skladu z njihovim prepričanjem, kajti kakšen pomen naj ima vzdržnost, čemu sprejemati nase odpovedi, če je smrtjo vsega konec, če je morala le znak človeške omejenosti?

Zato nasprotovati razbrzdanoosti ni dovolj. Marsikdo je na slabši poti, ker mu ni nihče pokazal boljše.

Najmočnejši boj proti nemora-

li je praktično krščanstvo, ki ga moramo oznanjati z zgledom pa tudi z besedo.

Naj vedo, da zavračaš praktični in teoretični materializem, ker imaš kot kristjanka višje ideale, ker iščeš večjo srečo, ker živiš globlje. Če svet oznanja svoje prostaštvo, moramo mi še z večjim pogumom oznanjati svoje ideale, svojo — vero. Ne bori se le proti nemorali, bori se za krščanstvo, za čistost, za poštenje, s ponosom in veseljem, a nikoli s prezirom ali sovraštvom do tistih, ki niso na pravi poti.

Le pogum in ne pozabi prositi božje pomoči!

So res zaljubljeni?

Med počitnicami sem marsikaj videla, ali na plaži ali v parkih itd. Stara sem 18 let. Vem, da gredo zaljubljeni parčki večkrat čez mero. Pa tudi mislim: od kod njihovo obnašanje? Ali ne mislijo zares? So samo trenutni prijatelji? Ali se bodo zresnili? Včasih sem pa, da iskreno povem, tudi sama čutila skušnjavo in privlačnost takšne igre. Oprostite,

če nisem dovolj jasno zapisala vprašanja.

Vsi parčki, ki jih vidiš kjerkoli, v več ali manj objetem položaju, niso zaljubljeni, tudi vsi zaljubljeni ne mislijo zares. Nekateri mislijo, da mere ni, drugi gredo čez mero iz slabosti, nekateri pa imajo, kot praviš, to le za prijetno igro v dvoje. Kaj je res in kaj je prav?

Najprej skušaj razločiti med ljubeznijo in seksom, in vedi, da mnogi „zaljubljeni“ po parkih in drugod nimajo s pravo ljubeznijo dosti opraviti. Iščejo le spolnega užitka. Njih obnašanje ni znak ljubezni, ampak veliko bolj prozaičnega egoizma, surove sebičnosti. Pri takih parčkih gre torej res za igro s čuti, kar je globoko poniževanje spolnosti.

Vsak se slej ko prej zaljubi in začuti privlačnost ljubljene osebe. Tedaj marsikoga zanese, a kdor išče resnično ljubezen, se bo obvladal in skušal postaviti razmerje z ljubljeno osebo na še močnejše temelje, kot je le telesna privlačnost.

Če misliš resno, se moraš „igračkanju z ljubeznijo“ pač odpovedati, kajti sicer kmalu ne boš več vedela, kaj je resnična ljubezen, ki je močno in plemenito čustvo.

Prav kakor človek, ki bi delal v neprestanem ropotu in šumu, lah-

ko izgubi posluš, tako tudi kdor ljubimka, izgubi sčasoma čut za spoznanje resnične ljubezni.

Še to, naš spolni nagon je silno močan. Lahko postane močnejši kot naša volja, če ga neprestano ne brzdamo in če ne živimo tako, da se izogibamo vsem priložnostim, ki povečujejo našo čutnost.

Pomisli tudi, da utegne imeti fant, če ga imaš, večje težave s samopremagovanjem kot ti in ne bodi mu v skušnjava, ampak v zgled in pomoč.

Ne zaupaj si preveč in moli za moč in zdravo pamet.

Upam, da je odgovor vsaj tako jasen kot vprašanje, če ne, se še oglasi!

V obraz sem ga udaril

Morda se mi boste smejali, ali kdo drugi, ki bo to bral. V delavnici je starejši fant že večkrat kazal nespodobne revije ali grdo govoril ali zafrkaval tiste, ki se mu nismo smejali, ali se delal norca iz deklet, ki gredo mimo delavnice itd. Enkrat mi je bilo zadosti in sem ga udaril naravnost v obraz. Pa ni odgovoril s pestjo. Kot bi se ustrašil, tudi mignil ni. Od takrat naprej imamo mir pred njim. Sem prav ali narobe naredil?

Težko rečem, če si ravnal prav ali ne. Včasih smo dolžni upreti

Revizija procesa zoper Jezusa

se pohujšanju tudi s silo, posebno, če smo prepričani o zlobi in nepoboljšljivosti pohujševalca. Vendar odločen opomin — ali resen razgovor bi morda rodila globlji uspeh.

Ali res ni bilo mogoče najti močnejših razlogov od pesti? Med opominom in pestjo je še veliko stopenj, mogoče je, da si v tistem trenutku ubra! najlažjo.

Prav je, da si se nespodobnosti uprl, prav, da si odločno pokazal svoje mnenje o pornografiji, vprašanje je le, če nisi zamudil priložnosti, da bi povedal vsem, zakaj jo ti zavračaš.

Bog ve — če jim je že kdo govoril o spoštovanju, ki smo ga dolžni sebi in svojemu bodočemu zakonskemu drugu, o lepoti ustvarjalne ljubezni med zakonci, o vzvišenosti spolnih sil v nas, o moči, ki jo zahteva priprava na lep zakon, o tem, da ti je spolnost preveč resna stvar, da bi se mogel iz nje norčevati?

Morda bi te razumeli vsaj nekateri. Če pa kdo smeši to, kar ti je sveto, kljub temu, da si ga opomnil in mu povedal svoje stališče, če pohujšuje kljub svarilu, potem pa, fant moj — le z vso močjo, kar ti jo pest in duša dasta — naravnost v obraz!

Bog te živi in še se oglasi!

Iz Izraela poročajo o neverjetnem, a resničnem dogodku. Neki David Bitton, ki biva v izraelskem pristanišču Eilat ob Rdečem morju, je v predpisani obliki po svojem odvetniku dr. Yitzhaku vložil prošnjo na vrhovno izraelsko sodišče v Jeruzalemu, naj izvede revizijo sodnega postopka zoper Jezusa Kristusa. Po mnenju 36-letnega odvetnika je bil ta postopek nepravilen. Zaradi krivice, ki se je zgodila Jezusu pred 2000 leti, je moralo toliko milijonov Judov pozneje trpeti in se pokoriti. „Dokler ne bo ta postopek, ki ga je narekovalo slepo sovraštvo, revidiran, bo svet Jude še naprej preganjaj in delal Izraelu vedno nove težave“, je zjavil David Bitton pred sodiščem in pred časnikarji.

Vrhovno izraelsko sodišče je vzele to zadevo zelo resno. Njegova odločitev pa je bila prav salomonska: „Naše sodišče za to zadevo ni pristojno. O Jezusovi usodi v zadnji stopnji svoj čas ni odločilo kakšno judovsko civilno sodišče (npr. Sincdrij), ampak rimski okupator, ki je Jezusa obsodil na smrt. Zato naj se Bittonov odvetnik obrne na — italijansko vrhovno sodišče.“ Izraelci so torej reševanje tega vprašanja odklonili s formalnega stališča. Nikakor pa niso zanikali, da morajo Judje kaj storiti in se znebiti krivde za Jezusovo smrt.

Svetniki... iz mesa in kosti

Maks Jožef Metzger, spoznavalec

Duhovnik Maks Jožef Metzger je bil ena izmed mnogih žrtev nemškega nacizma: 17. aprila 1944 je bil v kaznilnici v Brandenburgu umorjen. Sredi vojne je skušal oznanjati božično sporočilo „in na zemlji mir ljudem, ki so Bogu po volji“, hoteč obupanemu človeku zbuditi zavest, da je na svetu še kaj drugega kakor sovraštvo in nasilje. Zato je moral umreti. V svoji oporoki leta 1942 je zapisal: „vsebina mojega življenja je bilo delo za čistost, svetost in edinost Kristusove Cerkve.“

Njegova mladost

Bil je doma iz dobre družine v Schopfheimu, kjer se je rodil 3. februarja 1887. Rastel je v vernosti, v zaupanju v Boga in v vedrem gledanju na življenje. Bogoslovno izobrazbo je dobil najprej v Freiburgu (Breisgau), nato na vseučilišču v Fribourgu (Švica), kjer je dosegel doktorski naslov. Kot duhovnik je služboval v mestih Mannheim, Karlsruhe in Oberhausen/Breisgau. Metzger je bil dober dušni pastir in hkrati zelo moderen človek, navdušen pospeševalec evharističnega in liturgičnega gibanja.

Pomagal je alkoholikom

Ko je kot dušni pastir videl, kakšno revščino povzroča pijančevanje, koliko otrok je ogroženih in dedno obremenjenih, se je odpovedal alkoholu, kajenju in celo mesu, ker je bil prepričan, da samo tisti more spreobračati pijance, ki sam živi vzdržno. Njegovi obroki hrane so bili preprosti: nekaj orehov, prgišče sadja in kozarec vode. Zahteval in oznanjeval je odpoved iz krščanske ljubezni do bližnjega, sovražil pa je narejeno pobožnost in hinavščino. Veliko je pisal, skladal preproste pesmi, pisal članke in brošure, v katerih se je zavzemal za svoje socialne in dobrodelne nazore.

Družba belega križa

Ustanovil je „Misijonsko družbo belega križa“ že med prvo svetovno vojno in pod njenim okriljem zidal zdravilišča za alkoholike, za duševno bolne in domove za brezdomce. Po vojni je družbo preimenoval v Družbo Kristusa kralja s sedežem v Meitingenu pri Augsburgu. Družba duhovnikov in laikov, moških in žensk, poročenih in samskih je imela nekakšen redovni značaj, ampak brez slovesnih

obljub; delovala je kot versko obnovitveno gibanje v duhu Jezusove pridige o blagih na gori. Poudarjala je odprtost za vsa pereča vprašanja, ljubezen med ljudmi, skromnost v življenju, iskreno pobožnost in veselost.

Videl 20 let naprej

Že od vsega začetka je Maks Jožef Metzger želel ustanoviti nadnacionalno organizacijo, ki bi združevala ljudi vseh narodov in dežel. Že kot študent je sovražil narodnostno nestrpnost, v prvi svetovni vojni pa je prišel do prepričanja, da nobena vojna ne more biti pravična. O tem je napisal leta 1971 brošuro z naslovom „Mir na zemlji“. Istega leta se je udeležil ustanovnega zbora „Mirovne zveze nemških katoličanov“. Na raznih zborovanjih v Bernu, v Haagu, v Parizu in Luksemburgu je branil svojo misel: „Da so vojske na svetu, tega je kriv oče laži.“ To misel je širil ne le med katoličani, ampak tudi med protestanti, anglikanci in starokatoličani. Njegovo ime je trdno povezano z gibanjem Una sancta (Ena sveta — namreč Cerkev).

Bil je osebno tako pošten, da v življenju večkrat ni znal presoditi hudobije sveta. Njegova pravovernost in goreča ljubezen do katoliške Cerkve sta bili tako iskreni, da je bil pravi zgled vdanosti. Ljubezen do cerkvene edinosti ga je gnala, da je pri drugih veroiz-

povedih in cerkvah iskal tiste osnove, ki bi jih mogle združevati. Ko je bil že v ječi, je pisal papežu obširno pismo in ga goreče prosil, naj skliče vesoljni cerkveni zbor. Z gibanjem Una sancta je želel uresničiti krščansko edinost, torej tisto zamisel, o kateri je toliko razpravljajl drugi vatikanski cerkveni zbor.

Mučeniška smrt pod nacisti

Maks Jožef Metzger je ostal zvest svojemu prepričanju tudi tedaj, ko je vedel, da je v nevarnosti njegovo življenje. Nacistični režim ga je dal trikrat zapreti, zadnjikrat na praznik svetih apostolov Petra in Pavla leta 1943 na osnovi pisma švedskemu škofu Eidemu, ki ga je izdala Gestapu nacistična vohunka. Ker je tudi pred sodniki odkrito zagovarjal svojo privrženost mirovnemu gibanju in k Una sancta, je bil zaradi „velizdaje in režimu sovražne miselnosti“ obsojen na smrt. Skoraj leto dni je trpel v ječi, preden je bila izvršena smrtna obsodba. Še v celici je pisal pisma sobratom, jih tolažil in krepil. Ta pisma še posebno potrjujejo živo vero in trdno prepričanje Maksa Jožefa Metzgerja, ki je svojo zemeljsko pot končal z besedami: „Oče, kar nam ti naložiš, je dobro.“ Umrl je za svoje krščansko prepričanje, prav kakor so umirali mučenci prve krščanske dobe. Njegov god je 17. aprila.

Msgr. Jože Jagodic

Spomini na begunska leta

Kako ste se vživeli v življenje sedanjih faranov?

Ko sem bil kot novomašnik nameščen za tajnika in kaplana pri škofu, nisem več mislil, da bom prišel kdaj v kakršno koli dušno pastirsko službo. Bilo mi je neka-ko žal, saj sem se vse štiri leta bogoslovja pripravljaj na to. Toda to imenovanje me je vrglo v drugo življenjsko smer. V šali imenovano — „pisočo Cerkev“. Tisti, ki so prišli na škofijo, so imeli pred seboj povečini drugačno „kariero.“ Postali so sčasoma — odlikovani s cerkvenimi častmi — ali kanclerji ali kanoniki ali prošti ali kaj podobnega. Nisem hotel biti nečimrn, nisem hotel „hrepneti“ po teh visokih službah in časteh, vedel pa sem, da se mi je dušno pastirstvo oddaljilo morda za vedno. Sicer sem nekoliko deloval v pastirstvu v Ljubljani in na deželi. Tako sem npr. dolga leta hodil vsak prvi petek v mesecu v rojstno vas Visoko, kjer sem že na predan spovedal s pomočjo šenčurškega kaplana celo tropo otrok, zvečer, včasih dolgo v noč odrasle, bil zjutraj na vse zgodaj zopet v spovednici, nato maševal in pridigal, da sem včasih komaj še ujel avtobus za Ljub-

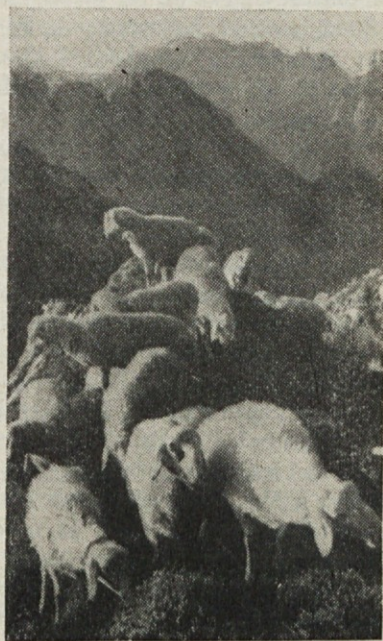
ljano, da sem prišel pravočasno v pisarno. Tako sva s kaplanom vsak mesec obdelala ves gornji del obširne domače fare. Kot kancler sem bil ob nedeljah prost in sem šel ponovno na deželo pomagat duhovnikom, ki so bili preobloženi z delom. V Šenčurju sem po navadi opravil vse večje praznike. V Ljubljani je bila v palači Vzajemne varovalnice turistovska kapela, kjer sem bil rektor kapele in v njej nedeljo za nedeljo opravljal na vse zgodaj mašo za turiste. V ljubljanskem radiu sem imel veliko let radijske verske govore. Dolgo vrsto let sem bil cerkveni asistent dijaške KA. Ali ni bilo vse to — dušno nastirstvo? To moje delo sta cenila in hvalila oba škofa, katerima sem služil. Meni pa je bilo v veliko veselje in zadoščenje.

Prišla pa je vojna in me nepričakovano vrgla v pravo dušno pastirstvo, čeprav v tujini. Eminentna dušnopastirska služba je bila funkcija naneškega delegata za begunce, katero sem drugod opisal. Takoj s početka sem prišel na Vzhodno Tirolsko v Avstriji in sicer najprej v Tristach poleg Lienz. Ker me je dobri župnik Fritzer vzela na stanovanje, sem mu rad pomagal pri njegovem pastirova-

nju. Kadar nisem bil na potovanju, sem opravil vsako nedeljo jutranjo mašo s pridigo in nato še v podružnici v Amlachu. Koliko sem na obeh krajih spovedoval! Fritzerjev naslednik Ausserlechner me je sicer z neko rezervo obdržal v župnišču, vesel pa je bil, ko sem mu pomagal kakor predniku. Ime je malo spovedencev, moja spovednica pa vsa oblegana. Hvala Bogu, da ni bil ljubosumen, kar se rado godi pri duhovnikih. Kadar me ni bilo doma, me je nadomestoval prof. Mihelčič, ki je tudi stanoval v Tristachu pri neki dobri družini. Tudi on je glede spovedovanja doživljal isto kot jaz. (Čudno, ljudje so rekli, da imajo raje tuje duhovnike kot domače!) Župnik Ausserlechner je bil nekoliko skop. Dajal mi je sicer stanovanje zastonj, tudi zajtrk in popoldansko malico sem dobil pri njem, a sem moral sam skrbeti npr. za sladkor, za drva za kurjavo v sobi, za luč, celo za mašno vino. Opoldne in zvečer sem hodil na hrano k sestri Ivani, ki je stanovala pri neki družini na koncu vasi. Pot je bila večkrat neprijetna, v vasi takrat ni bilo asfaltirane ceste, poleti je bilo asfaltirane ceste, poleti je bilo pretek. Vozil sem se k sestri, v Amlach in v Lienz na pošto s kolesom, kar mi je bilo v prijeten in zdrav šport. Saj si kaj drugega nisem mogel privoščiti. Plače nisem imel, podpirali so me prijatelji v Ameriki z mašnimi štipendijami, kar mi je župnik dal ob koncu leta za vse delo v Tristachu

in Amlachu, je bilo komaj omenjbe vredno.

Ljudje so nas slovenske begunske duhovnike zelo radi imeli. Spočetka so bili kar rezervirani. Zase vem, da me je šele po tednih bivanja v Tristachu nagovorila prva ženica pred cerkvijo. To nezaupanje jim je ostalo izza časa, ko so bili v pegeškem taborišču ruski kozaki, ki da so jim, kakor so pravili, po hišah kradli. Kozaki so bili en mesec pred tem, ko smo prišli mi, od Angležev prisilno vrnjeni Sovjetom v roke in smrt, doživeli so isto tragiko kot naši domobranci mesec za njimi. O ti Angle-

Gorska idila

ži! Ali bodo prejeli kdaj plačilo za ta nečloveška dejanja? Z domačimi duhovniki v dekaniji smo se kar dobro razumeli, lepo so nas sprejeli medse, vse drugače kot na Koroškem. Lienški dekan nam je bil res dober oče, brezplačno nam je oskrboval mašno vino, pa je bilo v taborišču kar 40 duhovnikov in kakih 20 še po hišah v vasi. Nekaj jih je maševalo v taborišču, nekaj v tristaški cerkvi, dokler ni pri neki poplavi odnesla Drava most med taboriščem in vasjo. Škof Rožman je za patrocinij sv. Lovrenca 10. avgusta imel pontifikalno mašo, pridigo in procesijo v Tristachu ob obilni udeležbi beguncev iz taborišča, čeprav je tik pred praznikom odnesla Drava most. Ljudje so morali narediti pot skozi Lienz, a so vseeno prišli. Škofa, ki je takrat stanoval v Anrasu, so kmalu za tem internirali Angleži v Celovcu. Titovcem ni bilo po volji, da je škof hodil po taboriščih in so to izposlovali. Beguncem je bila s tem odvzeta velika tolažba.

Ko je prenehala moja služba paškega delegata, sva se preselila s sestro v Amlach, dobre pol ure hoda od Tristacha. Tam je župnišče in imajo vaščani že dolga leta stalno božjo službo. Preden sem jaz začel hoditi iz Tristacha opravljat to službo, so jo oskrbovali frančiškani iz Lienza. Cerkev je velika in prostorna, prevelika za 200 revivalcev. Posvečena je sv. Otiliji in Luciji in je bila nekoč božja pot za bolne na očeh. Župnišče je bilo zgrajeno s prostovoljnimi da-

rovi, nekdam cerkvena last, pozneje je prišla v last ondotni občini. Ko sem jaz prišel tja, je bilo župnišče v zelo slabem stanju. Stanovale so privatne stranke v njem, v pritličju sva dobila po eno sobo in kuhinjo. Za silo so prostore nekoliko adaptirali, a moja soba je bila od sile vlažna, da sem imel vedno vnete oči. Ena od strank v nadstropju je bila spočetka še kolikor toliko prijazna, a je kmalu spremenila svoje obnašanje. Predaleč bi me zavedlo, če bi vse naštel, kar nama je stranka prizadejala hudega vsa štiri leta najinega bivanja v hiši. Hotela se nam je na vsak način iznebiti. Tudi ljudje z županom vred nama niso bili naklonjeni, z malimi izjemami. Uredil pa sem kljub temu lepo božjo službo, ustanovil pevski zbor z dobrim organistom (cerkev ima krasne orgle), imel sem vestnega mežnarja. Tako sem vsaj v cerkvi imel svoje zadoščenje. Ljudje pa so rekli — posebno nek veljak v vasi — kaj nam je vsega tega treba. Saj imamo Lienz blizu in var je hodimo tja. To mi je bilo zares težko. Rad sem ob vsem tem hodil v bližnjo cerkvice — Urichsbichl — kjer je bila v velikem obtarju fatimska Mati božja, katero so ustoličili naši begunci iz Peggreza. In sem pogosto in rad tam maševal. Cerkvice je oskrbovala dobra družina, stanujoča poleg nje. Mati je bila najina velika dobrotnica in je ne bom nikoli pozabil.

(Bo še)

Hudičev advokat

Morris West - Jože Škerbec

4. poglavje

Za Blaisa Mereditha so bili dnevi, ki jih je preživel v škofovi hiši, med najsrečnejšimi v njegovem življenju. Bil je po temperamentu hladen človek in je začel šele zdaj dojemati smisel tovarništva. Vase zaprt in samozadovoljen je doživel prvič dostojanstvo odvisnosti in milost medsebojnega zaupanja. Valentski škof Avrelij je

bil človek, ki je imel dar za razumevanje in redkokoli talent za prijateljstvo. Samota in hladni pogum njegovega gosta sta ga globoko ganila in nameraval je s taktom in simpatijo vzpostaviti z njim pri srčno domače razmerje.

Prvo jutro je šel zgodaj v Meredithovo stanovanje in mu nesel obsežen sveženj zapiskov o preiskavi glede Giacoma Neroneja. Duhovnika je našel bledega in zmučenega, sedečega na postelji in s pladnjem z zajtrkom na koljenih. Sveženj je položil na mizo, s čimer mu ustrezljivo približal ter sedel na rob postelje.

„Slaba noč, prijatelj moj?“

Meredith je slabotno prikimal.

„Malo slabša kot ponavadi. Potovanje, nemara, in razburjenje. Moram se vam opravičiti. Nameraval sem streči pri maši vašemu blagorodju.“

Monsignor se je nasmehnil in odkimal z glavo.

„Nikakor, monsignor. Vi ste sedaj pod mojo jurisdikcijo. Prepovedujem vam maševati, razen ob nedeljah. Spite do pozne ure in spravljajte se spat zgodaj. Če se mi bo pa zdelo, da delate preveč, vas bom pa odpustil. Vi ste sedaj na podeželju. Vzemite si čas. Duhajte zemljo in oranžno cvetje. Spravite iz svojih pljuč prah knjižnic.“

„Vaše blagorodje je zelo dobrohotno,“ je odvrnil resnobno Meredith, „toda čas, ki mi še ostaja, je kratek.“

„Tedaj je še bolj potrebno, da

ga uporabite malo zase," mu je dejal škof. „In malo tudi zame. Zavedajte se, da sem tudi jaz tukaj tujec. Moji tovariši so zvečine dobri ljudje, za družbo so pa dolgočasni. So reči, ki bi vam jih rad pokazal, in stvari, o katerih bi se rad z vami pogovoril. Kar pa zadeva tole," in mu je namignil na debeli sveženj, „lahko prebirate na vrtu. Polovica je ponavljanje in retorika. Ostalo lahko prebavite v nekaj dneh. Osebe, ki jih boste morali videti, so le eno uro vožnje z avtom... in moj avto vam je na razpolago kadar koli, s šoferjem vred.“

Počasen in začuden smehljal je se pojavil na bledem Meredithovem obrazu.

„Vi ste dobri z mano in to se se mi zdi čudno. Sprašujem se, zakaj ste takšni.“

Škofov obraz je ožarila mladostna živahnost.

„Vi ste živeli predolgo časa v Rimu, prijatelj moj. Pozabili ste, da je Cerkev družina vernih, ne pa birokracija vernikov. To je znamenje časa, eno izmed najmanj ugodnih znamenj. Živimo v stoletju strojev in Cerkev jim je preveč popustila. Sedaj so v Vatikanu stroji, ki zaznamujejo čas, in računalniki s papirnati trakovi, ki beležijo vrednostne valute.“

Navzlic utrujenosti je Meredith vrgel glavo vznak in se zasmel. Škof je odobravajoče prikimal.

„To je boljše. Malo soroščenega smeha bi nam dobro delo vsem. Potrebujemo enega ali dveh satiri-

kov, ki bi nam vrnila čut za razmerja.“

„Nemara bi ju preganjali zavoljo obrekovanja ali pa ju obdolžili krivoverstva.“

„Inter faeces et urinam nascimur," je mirno citiral škof. „Neki svetnik je bil, ki je to dejal, in velja tako za papeža kot za duhovnike ali pa javne ženske. Malo več smeha na račun komičnosti našega stanja, nekaj iskrenih solza zavoljo obžalovanja vrednega položaja stvari, pa bi bili vsi boljši kristjani. Končajte sedaj z zajtrkom in nato se malo sprehodite po vrtu. Veliko časa sem zapravil zanj in hudo za malo bi se mi zdelo, če bi ga nek Anglež ne znal ceniti.“

Uro kasneje je skopan, obrit in svež šel Meredith na vrt in nesel s seboj sveženj izjav o Giacomu Neroneju. Ponoči je deževalo, sedaj je pa bilo nebo jasno in zrak prežet z duhom po vlažni zemlji. listje umito in rože pravkar razcvetene. Čebele so brenčale okoli citronovega cvetja in škrlatni slez je cvetel vzdolž kamnitega roba poti. Znova je začutil Meredith slast po bivanju na tej močni zemlji, katere lepoto je odkrival prvič. Če bi mogel ostati dalj časa, da bi se zakoreninil kakor drevo, ki ga brijejo neurja in vetrovi, na preživi, da se konlje v soncu in dežju in v pomladanski prenovitvi. Toda ni mogoče, predolgo je živel v prahu knjižnic in ko ho prišla njegova ura, ga bodo pokopali v tistem prahu. Iz njegovih ust ne bodo pognale rože kot iz

ust najbolj preprostih ljudi, tudi se ne bodo korenine oklepale prsne koša, ki je objemal njegovo srce. Zabili ga bodo v svinčeno krsto in jo položili v kripto kardinalove cerkve, kjer bo trohnel, jalov kot v življenju, do sodnega dne.

Trava je zelenela okoli oljčnih debel in ozračje je bilo toplo in spokojno. Slekel je talar in si odpel srajco, da bi sonce obsijalo njegove shujšane prsi; nato je sédel, naslonil glavo na drevesno deblo, odprl debeli sveženj in začel brati:

„Uvodne izjave o življenju, krepostih in domnevnih čudežih božjega služabnika Giacoma Neroneja, ki sta jih zbrala po naročilu in pod vodstvom njegovega blagorodja, valentskega škofa v Kalabrijski provinci, Geronimo Battista in Luigi Saltarello, duhovnika iste škofije.“

Tukaj je sledila klavzula:

„Izjave in pričevanja, ki slede, so izvensodnega značaja, ker doslej še ni bilo sodišče določeno in tudi še niso imenovane osebe, da bi uradno preiskale zadevo božjega služabnika. Čeprav sva napravila vse, da bi odkrila resnico, priče niso bile zaprisežene in ne postavljene pod kanonično jurisdikcijo, da bi razodele, kar vedo. Nisva se držala sodnega postopka škofijskega sodišča, kar se tiče molčečnosti in tudi ne glede metode zapisovanja. Pač pa sva opozorila priče, da jih lahko pozovemo pričevat pod prisego, če bo škofijsko sodišče sestavljeno.“

Blaise Meredith se je zadovoljno namrdnil. Do tukaj je zadeva šla pravilno. To je bila cerkvena birokracija v dejanju, rimski legalizem naobrtnjen na duhovne zadeve. Skeptiki so se lahko norčevali, verni ljudje pa se lahko nasmihali zavoljo njenih pretiravanj, toda v bistvu je bila zdrava. Tu je bil taisti genij, ki je dal Zapedu civilizacijski zakonik, pod katerem je vsaj delno še zmeraj živel. Obrnil je stran in nadaljeval z branjem:

„De non cultu. (Odllok Urbana VIII. 1634) Spričo poročil o obisku romarjev na kraj, kjer počiva božji služabnik, sva bila prepričana, da je bila najina prva naloga ugotoviti, če so bili upoštevanji odloki papeža Urbana VIII., ki prepovedujejo javno češčenje. Ugotovila sva, da hodi veliko vernikov, tako obiskovalcev kot domačinov, na grob Giacoma Neroneja in da tam molijo. Nekateri trdijo, da so prejeli duhovne in časne dobrine po njegovi priprošnji. Civilne oblasti in še posebno župan Gemella Maggiore so organizirali časopisno reklamo in zboljšali prevozna sredstva, da bi pospeševali prihod obiskovalcev. Čeprav to lahko pomeni neprevidnost, ne nasprotuje cerkvenim zakonom. Javno češčenje v kanoničnem smislu se ne dovoljuje. Pri bogoslužnih obredih ne omenjajo božjega služabnika. Podob in kipov ni izpostavljenih v češčenje ljudstva in razen izmaličenih časopisnih poročil niso krožile doslej ne knjige

ne brošure, ki bi pripovedovale o čudežih. Krožijo sicer zasebno med verniki nekatere relikvije božjega služabnika, vendar ni bilo dovoljeno, da bi jim izkazovali javno češčenje. Po najini sodbi so torej cerkveni zakoni, ki prepovedujejo javno češčenje, bili spolnjeni.“

Ob formalističnih stavkih je Meredith lahko zadremal. Ta teren mu je bil znan, domač, toda pomirljiv. Naloga Cerkve ni le nalogati verovanje, marveč ga tudi omejevati, da pospešuje pobožnost zadržuje pa pobožnjake. Zakoni so bili tu navzoči, čeprav jih je zatemnjevala nevednost. Njihova pametnost je bila zavora za pretiravanja pobožnjakarjev in za prestroke zahteve prenapetežev. Toda nahajal se je še silno daleč od jedra vprašanja: življenja, krepsti in domnevnih čudežev Giacomina Neroneja. Naslednji odstavek ni tega nič bolj približal. Glasil se je:

„De scriptis.

Nisva našla nobene vrste spisov, ki bi jih pripisovali božjemu služabniku. Nekatere osebe, ki jih omenjava kasneje v spisih, namigavajo na možnost obstoja svežnja rokopisov, ki se je zgubil ali je bil uničen ali pa namerno skrit od interesiranih ljudi. Dokler se ne prične pravni postopek in bi lahko uporabili moralne sankcije za priče, ni verjetno, da bi dosegli obširnejše informacije o tej važni točki.“

Blaise Meredith se je nejevolj-

no namrščil. Ni bilo spisov. Kakšna škoda. Iz pravnega vidika je tisto, kar človek napiše, edino zanesljivo znamenje njegovega verovanja in nauka in v sklepu stroge rimske logike so spisi še bolj važni ko pa dejanja. Človek lahko umori svojo ženo ali pa posili svojo hčer, pa še zmeraj ostaja član Cerkve; če pa zanika le vejice opredeljene resnice, se takoj izloči iz nje. Lahko vse svoje življenje skazuje ljubezen, pa je navzlic temu navsezadnje lahko brez vsake zaslužnosti. Moralna vrednost dejanja odvisi od namena, s katerim ga izvrši. Ko pa človek umrje, kdo sploh more govoriti o skrivnosti njegovega srca?

Začetek je spravljal v malodušnost, kar je pa sledilo, je bilo pa še bolj vznemirljivo.

„Življenjepišni povzetek.

Ime: Giacomo Nerone. So razlogi, omenjeni naprej, ki naju navajajo k prepričanju, da je bil to psevdonim.

Datum rojstva: Nepoznan. Opis priče so precej različni, strinjajo pa se v tem, da je imel od 30 do 35 let starosti.

Kraj rojstva: Nepoznan.

Narodnost: Nepoznana. Razvidno je, da so Giacomina Neroneja spočetka imeli za Italijana, kasneje pa so dvomili o njegovi identiteti. Opisujeje ga kot visoke postave, rjavolasega in ogorelega od sonca. Italijanščino je govoril pravilno in gladko, čeprav s severnjakiškim naglasom. Spočetka ni poznal

narečja, toda kasneje se ga je navadil in ga stalno govoril. Med časom, ko je bival v Gemelli dei Monti, so se mudile v Kalabrijski provinci nemške, severnoameriške, angleške in kanadske čete. O njegovi narodnosti so različna nazoranja, vendar meniva, da dokazi za to niso prepričljivi.

Prepričana sva, da je namerno skrival svojo identiteto in da tudi nekatere osebe dobro vedo, kdo je bil, pa nalašč ne marajo povedati.

Datum prihoda v Gemelli dei Monti: Natančen datum ni gotov, toda po splošnem prepričanju je bilo ob koncu avgusta 1943. Ta datum sovпада približno z osvojitvijo Sicilije po zaveznikih in z vojaškimi operacijami osme angleške brigade v Kalabrijski provinci.

Doba bivanja v Gemelli dei Monti: Od avgusta 1943 do 30. junija 1944. Vsa pričevanja se nanašajo na ta čas, krajši od leta, in vse pretenzije o junaški svetosti je treba presojeti po razpoložljivih zapiskih o tem izredno kratkem času.

Datum smrti: 30. junij 1944 ob treh popoldne. Giacomo Nerone je bil usmrčen po krdelu gverilcev pod vodstvom človeka, ki so ga klicali Il Lupo, Volk. Tako datum kot ura sta točno določena in potrjena po očividcih. Tudi okoliščine so bile potrjene z enoglasnim pričevanjem.

Pokop: Pokop je bil izvršen ob pol enajstih zvečer. Truplo Giacomo Neroneja je odneslo iz kraja usmrtnitve 6 ljudi in ga pokopalo

na kraju, ki mu pravijo Favnova votlina, kjer sedaj počiva. Tako istovetnost trupla kot okoliščine pokopa so bile potrjene po enoglasnem pričevanju udeležencev.

Blaise Meredith je zaprl debeli sveženj in ga spustil na travo ob sebi. Glavo je naslonil na hrapavo oljčno deblo in razmišljal o tem, kar je prebral. Vse, kar se je vedelo in je bilo izpričano, je obsegalo dobo enajstih mesecev v življenju 30 do 35 let. Spisov za natančno preiskavo ni bilo. Nobena od teh reči ni izključevala svetosti, ki je bila predmet Meredithove preiskave in predmet sodnega postopka škofijskega sodišča.

V primerih, kot je ta, je bil človek zmeraj primoran, da se za teče k logiki teologov.

Ta logika se začneja s premiso o osebnem, večnem, samozadostnem in vsemogočnem Bogu. Človek je sad stvariteljskega dejanja božje volje. Razmerje med Stvarnikom in njegovo stvarjo je najprej opredeljeno na naravnem zakonu, katerega delovanje je vidno in dojemljivo za človeški razum, potem pa po vrsti božjih razodetij, ki dosežejo višek v učlovečenju, označevanju, smrti in vstajenju božjega Sina Jezusa Kristusa!

Človekova popolnost in njegova dokončna združitev s Stvarnikom sta odvisni od skladnosti s tistim razmerjem, ki mora obstajati med obema, njegovo zveličanje pa je odvisno od tega, če se nahaja v tem stanju skladnosti v trenutku smrti. K tej skladnosti mu poma-

ga božja pomoč, imenovana milost, ki mu je zmeraj na voljo v zadostni meri, da mu zagotovi zveličanje, če le sam sodeluje z njo po lastni svobodni odločitvi. Zveličanje vključuje popolnost, toda neko omejeno popolnost.

Toda svetost, junaška svetost, predpostavlja posebno poklicanost k večji popolnosti po posebni milosti, h kateri človek ne bi mogel dospeti le po lastnih močeh. Vsaka doba je obrodila svojo žetev svetnikov, vendar se vsi niso dali spoznati in tudi vsi znani niso bili razglašeni za svetnike.

Uradna razglasitev pomeni nekaj več: Bog hoče, da spoznamo svetnikove kreposti in nas opozarja nanje po čudežih, dejanjih, ki presegajo človeško moč in za kratek čas prekinejo naravne zakone.

Ta pomen je bil tisto, kar je vznemirjalo Mereditha, ko je začel s primerom Giacoma Neroneja. Prav gotovo je, da se Bog ne spušča v trivialnosti.

Nič trivialnega nima rojstvo človeka, saj vključuje vdahnjenje nove duše v telo. Nič trivialnega tudi ni v napredovanju življenja, saj ga vsako dejanje pogojeva za njegovo zadnje uro. Smrt pa je trenutek, ko je duh vržen iz telesa v nepreklicljivem zadržanju skladnosti ali pa zavrnitve.

Naj bi bile tedaj kakršne koli vrzeli v osebni zgodbi Giacoma Neroneja, treba jih je izpolniti. Če so skrivali dejstva, jih bo Blaise Meredith odkopal, saj bo tudi

on sam prav kmalu poklican k sodbi.

Toda to, kar mora človek napraviti, in tisto, kar mu moči dopuščajo, sta pogosto dve različni stvari. Ozračje je bilo mlačno, brenčanje mrčesa varljivo pomirjajoče in utrujenost neprespandnoči se je potuhnjeno vračala. Blaise Meredith ji je podlegel in zaspal na mehki travi do opoldanske ure.

(Bo še)

Na Angleškem

Na Angleškem in deželi Gales se je devetnajst različnih krščanskih Cerkva sporazumelo, da vpeljejo enoten krstni list, ki bo uradno priznaval veljavnost krsta. Ta krstni list bo potrjeval, da je bila dotična oseba krščena z vodo v imenu Očeta in Sina in Sv. Duha.

Od tistega, ki bo predložil tak krstni list, ne bodo zahtevali, da prejme pogojni krst v primeru, če se spreobrne ali poroči in v podobnih primerih. Prav tako ne bo dvom o stanju sodruge, ki ni katoliške vere, v mešanem zakonu.

To priznanje krstnega lista, ki ga izda in podpiše zastopnik Cerkve, kateri krščanec pripada, bo zmanjšalo pogostne nesporazume, ki so kalili odnose med katoliki in nekaterimi katoliki na Angleškem. S tem pa seveda še niso odstranjene vse ovire in težave, ki obstajajo in bodo obstajale, dokler se katoličani in anglikanci ne zedinijo tudi v nauku in ne sprejmejo razliko v mentaliteti.

svetovne

novice

Verska praksa v Sovjetski zvezi

V Sovjetski zvezi 60 milijonov pripadnikov raznih veroizpovedi spojnjuje verske dolžnosti. To je 50 milijonov pravoslavnih, 3 milijone katoličanov, 2 milijona drugih kristjanov, 2 milijona mohamedancev in 2 milijona judov. Pravoslavnih duhovnikov je približno 50.000.

„Knjiga ljubezni“

V Madridu bo „Katoliška založba“ izdala španski prevod „Tomo Agapis“ — „Knjigo ljubezni“. V tem delu so zbrani vsi dokumenti in pisma med Vatikanom in Phanarjem (sedež patriarha v Carigradu) od leta 1958 do smrti patriarha Atenagora.

Japonski katoliški pisatelji

Msgr. Wüstenberg, papežev pronunij na Japonskem, je imel predava-

vanje na zborovanju 460 znanstvenikov, pisateljev in umetnikov iz 42 držav. Zborovanje je bilo v Kioto (Japonska). Naslov njegovega predavanja je bil: „Japonska in krščanstvo danes“. V njem je msgr. Wüstenberg zelo pohvalno trdil, da je število japonskih katoliških pisateljev zelo visoko nad sorazmerjem s številom japonskih katoličanov.

100.000 dolarjev

Newyorška nadškofija je zbrala že v prvi nabirki, kateri bodo sledile še druge, 100.000 dolarjev v pomoč prizadetim med potrebo v Nicaragui. Skupno škodo, ki jo je povzročil potres v Managui (Nicaragua), so doslej ocenili v nad 1.000 milijonov dolarjev.

14 ton zdravil

Svetovni svet Cerkev je zlasti s pomočjo evropskih Cerkev zbral za Severni Vietnam 14 ton zdravil in kirurškega instrumentala. To je en del velikega celotnega programa pomoči Indokini.

Svetovni prirastek

Po podatkih zadnjega letopisa ZDA je sedaj na svetu 3.632 milijonov ljudi. V zadnjih dvajsetih letih je svetovno prebivalstvo narastlo za tisoč milijonov. Torej bi bilo po istem prirastku leta 2.000 6.500 milijonov ljudi. Države, ki imajo nad 100 milijonov so: ZDA, Sovjetska zveza, Kitajska, Indija, Indonezija in Japonska.

Odbor za družino

Sv. oče je ustanovil Odbor za družino za preizkusno dobo treh let. Njegova naloga je ugotavljanje, preučevanje in reševanje vseh vprašanj, ki so v zvezi z zakonom, družino, vzgojo ipd. Osrednji odbor v Rimu je sestavljen iz sedmih članov. Od teh so štirje poročeni laiki in ostali trije škofje oz. duhovniki. Predsednik novega odbora je kard. Maurice Roy, nadškof v Quebec (Kanada). Poleg glavnega odbora je še 18 članov širšega odbora (laiki in duhovniki) in 10 svetovalcev.

20 let kardinal

V času koncila je bil zelo pogosto imenovan kard. Lercaro, nadškof v Bologni (Italija), posebno kot predsednik odbora za obnovo bogoslužja. Letos obhaja 20-letnico imenovanja za kardinala. Pri spominski proslavi je kardinal med govornikom dejal, da štirje dogodki posebej izstopajo v tej dobi: izvolitvi Janeza XXIII. in Pavla VI., vatikanski vesoljni koncil in izvedba obnove bogoslužja.

Molitvena osmina

Katoličani in Mednarodni svet so za letošnjo molitveno osmino za združenje kristjanov (od 18. do 25. januarja, v Argentini je to mesec) izbrali to geslo: „Gospod, nauči nas moliti.“

Šele drugi črni škof

Pavel VI. je imenoval msgr. Joseph Homze za pomožnega škofa v Jackson, država Mississipi. Novi škof (49 let) je iz protestantizma

prestopil v katoliško Cerkev l. 1959. On je šele drugi črni škof v vseh ZDA. Prvi škof črne polti je pomožni škof v New Orleans, msgr. Harold Perry, imenovan leta 1965.

Papežev križ in prstan

Ko se je leta 1965 Pavel VI. udeležil zborovanja Organizacije združenih narodov (OZN), je podaril tej organizaciji diamantni križ in prstan. Sedaj so oboje prodali na javni dražbi z dovoljenjem sv. očeta. Oboje je bilo prodano za 64.000 dolarjev. Sv. oče je to podaril za otroški sklad pri OZN (UNICEF), za izseljenski odbor pri OZN, za palestinske begunce ter za borbo proti lakoti.

Obsodba kard. Mindszentya

Madžarski kardinal Mindszenty ki živi sedaj na Dunaju, je v pismu Madžarom v Avstraliji obsodil države Zahodne Evrope ker niso zadostni meri dejansko pomagale Madžarom pri vstaji leta 1956, ampak ostale samo pri obljubah in pri moralni pomoči.

Boji na Irskem

Kardinal William Conway, prvi mas Irske, je zastopniku tednika News Week izjavil, da ni mnogo upanja, da bi se spor med evangeličani in katoličani kmalu rešil, ker nasilje ne pojenjuje, temveč narašča. Poudarjal je, da spor med pripadniki obeh veroizpovedi ni verski, temveč politični, družbeni in gospodarski spor. Angleži in Škotje na Irskem nočejo biti irski državljani, temveč

se imajo za angleške državljane; evangeličani hočejo ohraniti svojo večino in nadoblast s tem, da krati-
jo pravice katoličanom, katerim ne priznavajo enakopravnosti. Pred 300 leti so se Angleži in Škotje priselili na Irsko; oboji so protestantske vere, kar je en razlog več za mržnjo in spor, vendar sedanji spor ni ver-
ski, temveč družbeno-gospodarski.

Kje je rešitev? Vojska je ne bo prinesla. Eno je gotovo, pravi kardinal, velika večina Ircev hoče zedinjeno Irsko. To pa bo mogoče le, če bodo Irsko tako uredili, da bo protestante zadovoljila.

Zgodba iz Kenije

V misijonu Gaucanjeru (Kenija) je nedavno praznoval šestdesetletnico svojega krsta domačinski misijonar Jakob Lamisassa. Njegova zgodovina je pestra in zanimiva. Ko so misijonarji l. 1902 začeli delovati v Keniji, so jim izročili tri fante, ki jih je italijanski vojak našel na ladji, napolnjeni s sužnji. Redovnice so jih vzgojile v krščanski veri, krščeni so bili na imena Avguštin, Jožef in Jakob. Avguštin in Jožef sta se poročila in sta že umrla. Jakob pa je želel postati duhovnik kot misijonarji, ki so ga sprejeli in vzgojili. V mašnika je bil posvečen l. 1927. Kljub starosti še vedno vneto vrši svoj apostolat: spoveduje in z velikim uspehom pridiguje; z vso ljubeznijo in nebeško potrpežljivostjo se zavzema za otroke, zna z njimi potrpeti, ko jih dolge ure poučuje v verskih resnicah.

Sveto leto 1975

Leto 1975 bo sv. oče razglasil za sveto leto. V Rimu že predvidevajo velik porast števila romarjev, ki se bodo od vseh delov sveta zgrinjali v Rim. Težko je uganiti število ljudi, ki bodo pohiteli v Rim, da prejmejo blagoslov sv. očeta, obišejo grobove apostolov in druge sv. kraje. Po podatkih turistične pisarne je v svetem letu 1950 obiskalo Rim 6 milijonov 630 tisoč ljudi, dočim jih je bilo leto preje le 2.400.000. Če upoštevamo silni porast turizma v zadnjih letih in veliki napredek prevoznih sredstev po suhem, po zraku in morju, pričakujejo v Rimu, da bo število romarjev v prihodnjem svetem letu naraslo od 20 do 25 milijonov.

Brez orožja

Že nekaj let sem je „belgijsko krščansko gibanje za mir“ med narodi protestiralo in prirejalo javne manifestacije proti navadi, da oboroženi vojaki prisostvujejo bogoslužnim obredom, zlasti pri zahvalni pobožnosti na narodni praznik 21. julija. Notranji minister in vojska ter belgijski škofje so se končno sporazumeli, da vojaki ne bodo prihajali več z orožjem v cerkev.

Krščansko gibanje za mir smatra ta sporazum sicer za pozitiven, vendar pa ne povsem zadovoljiv; predlaga, da naj se proslave kralja in krajevske dinastije, katere prireja notranje ministrstvo, vršijo v občinskih palačah ali na sedežih pokrajinskih vlad.

med nami v Argentini

Tombola za Slovenski dom v Mendozi

V nedeljo, 25. februarja ob 4 popoldne je bila na obširnem vrtu Slomškovega doma v Ramos Mejiji tambolska prireditev v korist Slovenskega doma v Mendozi. Prireditve je bila pod okriljem Zedinjene Slovenije in vseh slovenskih domov v Buenos Airesu.

Tombole se je udeležilo nad 1500 rojakov. Tudi iz Mendoze same je prišlo lepo število naših ljudi. Pred začetkom tombole so pozdravili navzoče predsednik Slomškovega doma g. Franc Vester, v imenu ZS in Medorganizacijskega sveta predsednik ZS g. Božo Stariha, v imenu mendoških Slovencev pa g. Stane Grebenc. Glavni dobitek je bil lepo rezljan stolitrski sod z vinom, poleg njega je pa bilo še veliko drugih dobitkov regionalnega značaja iz Mendoze. Predsednik Slovenskega doma v

Mendozi g. Pavle Bajda se je ob koncu vsem lepo zahvalil.

Počitniški dnevi v San Justu

Počitniške dneve v Našem domu v San Justu je letos obiskovalo 33 deklic in 19 dečkov. Dnevni program so začeli z molitvijo in vzgojno mislijo. Deklice so vezale na prte, krojile bluze in šivale igračke, v odmoru se pa igrale. Dečki so izdevali šatulje in različne okraske ter igrali nogomet. Delo in igranje je spremljalo prepevanje narodnih pesmi. Za sklep so priredili razstavo, dva prizorčka in pevski program.

Tečaj je vodila ga. Cveta Bras, pomagale pa so ji gospe Lojzka Jerreb, Filica Marinčič, Helena Oblak, Cilka Urbančič, Anica Zakrajšek, Pavla Tomažević in gdč. Mirjam Jerreb, po možnosti pa je prihajal med nje tudi dr. Alojzij Starc.

Počitniški dnevi v Slomškovem domu

Okrog 50 ljudskošolskih otrok je ob torkovih dopoldnevih v januarju in februarju obiskovalo počitniške dneve v Slomškovem domu v Ramos Mejiji. Vodstvo tečaja je bilo tudi letos v rokah ge. Marte Jeločnik, ki so ji pomagali g. Janez Tršan, gdč. Ivanka Makovec in g. Janez Pintar. Počitniški tečaj je obsegal ročna dela, proste vaje in petje slovenskih pesmi ter igranje.

Na sklepni prireditvi v nedeljo, 4. marca, je bilo petje in proste vaje, na razstavi ročnih del pa so zbudile pozornost zlasti lepe vezanine.

Na Kočevskem je čisto drugače

Na Kočevskem je živelo do leta 1941 okoli 8.000 Nemcev, okoli 5.000 Slovencev in kakih 3.000 mešancev, katerih eden od staršev je bil Nemeč, drugi pa Slovenec, ki so se narodno prištevali k Nemcem. Okoli Kočevja je bilo 15 župnij, vsaka s svojim duhovnikom: Banja Luka (1141 ljudi), Borovec (520 ljudi), Fara pri Kostelu (1400), Gotenica (301), Kočevje (5461), Kočevska Reka (1220), Koprivnik pri Kočevju (1165), Mozelj (815), Nemška Loka (425), Osilnica (1320), Polom (400), Spodnji log (598), Stara Cerkev (1416), Stari log (1225), Topla Reber (320).

Ko so leta 1941 zasedli Slovenijo Nemci, je Kočevska pripadla Italiji. Hitlerjanski agitatorji so prepričali Kočevarje, da bodo meje trajale tisoč let in je najbolje, da se izselijo v „nemški raj“. Vendar jih Hitler ni vzel v Nemčijo, ampak jim je namenil zemljo ob Savi pri Krškem in Brežicah, od koder so pregnali več deset tisoč Slovencev v Srbijo in v razna nemška taborišča. Tako je od 14. novembra 1941 do 22. januarja 1942 135 vlakov s Kočevskega odpeljalo okoli 11.000 Kočevarjev.

Moderno urejeno Kočevje šteje danes okoli 10.000 prebivalcev. Večinnoma so se po odhodu nemškega prebivalstva po zadnji svetovni vojni

priselili od drugod. Okoliški kraji pa so skoraj prazni. Mnoge vasi so kakor izumrle. Duhovnik je le še v Kočevju, ki obenem oskrbuje tudi Mozelj, Koprivnik, Stari trg in Topla reber; v Stari Cerkvi in na Fari, ki oskrbuje tudi Banjo Loko, Kočevsko reko, Borovec, Zdihovi in Osilnico.

Za pospešitev Baragove zadeve

Slovenski škofje: Pogačnik, Držečnik, Jenko, Lenič in Grmič so podpisali pismo, s katerim se obračajo na papeško kongregacijo za zadeve svetnikov, naj čimprej pregleda listine o škofijskem postopku, ki jih je za Baragovo razglasenje k blaženim prejela iz ZDA. Slovenski škofje se v tem pismu z vsem srcem zavzemajo za razglasitev Baragovega svetništva in pravijo, da bi to veliko pomenilo tudi za vero pri nas.

Za boljši verouk

Medškofijski katehetski svet je letos že tretjič zapored organiziral dvotedenski tečaj za katehete. Letošnjega tečaja, ki je bil v februarju na mirenskem gradu pri Gorici, se je udeležilo 87 katehetov, med njimi 57 duhovnikov in 30 katehistinj. V dopoldanskih urah so bila predavanja, popoldne pa delo in razgovori po skupinah. 35 udeležencev je bilo iz ljubljanske nadškofije, 16 iz mariborske. 28 je bilo Primorcev, 8 po od drugod.

SLOVENC PO SVETU

Škof dr. Stanislav Lenič v Avstraliji

V januarju 1973 je odšel v Avstralijo ljubljanski pomožni škof dr. Stanislav Lenič. Svoje potovanje je v izveščkih takođe popisal:

„Vsem... pošiljam pozdrave s petega kontinenta — Avstralije, kamor me je... pripeljala pot na povabilo naših slovenskih dušnih pastirjev avstralskih Slovencev. Z menoj je dospel tudi frančiškanski provincial p. Marijan Valenčak, da obiše svoje patre, ki tukaj misijonarijo med našimi ljudmi že dolga leta. Pot je bila dolga, približno 25 ur smo bili v zraku: Brnik, Beograd, Rim, Karachi v Pakistanu, Bangkok v Siamu, Manila na Filipinih in končno Sydney. Na sydneyskem letališču so nas zelo prijazno sprejeli naši Slovenci. Biło jih je menda več kot sto, v narodnih nošah, med njimi drobni otroci, ki so se naučili slovenskih deklamacij. Vodil jih je p. Valerijan Jenko, tukajšnji dušni pastir. Tukaj je sedaj najhujša vročina, o božiču so imeli nad 40 stopinj Celzija; sedaj je malo boljše, a še vedno izredno vro-

če. Sydney je trimilijonsko mesto, raztegnjeno daleč ob morju in v notranjost. Eno izmed predmestij je Merrylands, kjer je slovensko dušnopastirsko središče. Tukaj je sedaj naš dom. Sestre frančiškanke Brezmadežne pridno pomagajo patru.

V soboto, 13. januarja, sem obiskal Slovence v sosednjem mestu Wologong. Tam jih je okoli 200, maše se jih je udeležilo nad sto...

V nedeljo, 14. januarja, ko sem obhajal peto obletnico škofovskega posvečenja, sem doživel izredno lep dan... V Merrylandsu sem blagoslovil novo cerkev sv. Rafaela. Gradili so jo poldrugo leto z velikim navdušenjem. Načrte zanjo je naredil slovenski arhitekt ing. Žigon. Je precej velika, približno 18x12, a je že prejemajhna. Na blagoslovitvi je bilo čez 1000 naših ljudi. Bila je prav slovenska slovesnost, vse v vencih, narodne noše, ljudem je kar žarelo iz oči veselje in navdušenje. Navzoč je bil tudi krajevni župan.

Naši rojaki se tu zbirajo kakor

na eni izmed domačih fara. Še vse bolj domače in pristno je. To je pokazal tudi misijon, ki sva ga s pastrom Marijanom opravila. Vsak večer so rojaki napolnili cerkev, pa moških ni bilo nič manj kakor žensk. Imela sva kar dovolj dela; bilo je veliko spovedi, obhajil razdelili nad 2.000. Svetovni popotnik Vinko Zaletel je štiri večere kazal rojakom barvne slike s Koroške, kar je zbuvalo veliko zanimanje. Vsem se je zdelo, da so zopet doma.

Vmes sem obiskal rojake v lepem obmorskem mestu New Castle. Tam jih ni veliko, k maši jih je prišlo 40, ker je bil delavnik in so bili mnogi na delu. Srečanje je bilo vseeno pristrčno. Prišel nas je pozdravit tudi škof, ki ima sedež dvajset milj daleč od tam. Bil je zelo prijazen in domač z našimi ljudmi in jih ni mogel prehvaliti.

21. januarja pa je bila nova cerkev sv. Rafaela spet premajhna. Imeli smo birmo, pravo slovensko birmo. Osemdeset otrok je prejelo ta zakrament, med njimi tudi nekaj odraslih. Vsa cerkev je šla k sv. obhajilu.

Birnska slovesnost se je nadaljevala v veliki mestni dvorani, kjer so dobre gospe pripravile kosilo za 400 gostov. Prišli so vsi birmanci z botri, botrami in starši, pa še drugi. Bilo je pristrčno vzdušje. Otroci so pripravili tudi igrico in druge pozdrave.

Po nekaj dneh sem prišel do naslednjih ugotovitev: Našim ljudem tu gmotno dobro gre, delavci povprečno zaslužijo od 75 pa tja do 125 avstralskih dolarjev tedensko. S cerkvi jo so večinoma močno povezani, po-

sebnost so veseli sedaj svojega slovenskega središča, kjer bo poleg cerkve na voljo tudi slovenski duhovnik in slovenske sestre za vsestransko pomoč. „Kakor domov gremo sedaj k naši cerkvi,“ so mi govorili. Starejši ljudje, ki niso hodili v avstralske šole, nujno potrebujejo slovenskega duhovnika. Otroci govorijo seveda angleško, nekateri tudi prav lepo slovensko, drugi pa jezika svojih svojih staršev ne razumejo več, zato sem pri birmi moral nekaj besed povedati tudi v svoji polomljeni angleščini.

V torek, 23. januarja, je naše letalo letelo kar cele tri ure proti severu. Vozili smo se preko pravih puščavskih predelov in pristali smo v najhujši vročini okoli 40 stopinj Celzija v rudarskem mestecu Mount Iza, ki šteje 24.000 ljudi. Tu živi menda okoli 50 Slovencev. Veseli so nas sprejeli že na letališču.

MOLITVENI NAMEN

Splošni: Da bi duhovniki v naročju Cerkve učinkovito predstavljali tisto ljubezen, s katero nas objema v Kristusu.

Misijonski: Da bi se azijska mladina zavedala svoje odgovornosti in iskala v evangeliju rešitev vseh svojih skrbi.

**KJE
JE
KAJ**

DUHOVNO ŽIVLJENJE

UVODNIK	Trikratni aleluja	193
IZ ŽIVLJENJA CERKVE	Zastopniki 51. držav v kardinalskem zboru	194
	Vstajenje	196
	Velika noč v Vzhodni Cerkvi	200
	Od javne do zasebne pokore	202
RAZNO	Katoličani v številkah	207
	Mala Terezija — velika in moderna	208
	Pravoslavni kristjani — vzroki razkoša in stanje danes	210
	Maks Jožef Metzger, spoznavalec	233
	Jagodičevi spomini na begunska leta	240
V DRUŽINI	Velika noč v družini	216
	Materinski duh	218
	Prvi otrok	221
	Družinska pošta	223
ZA MLADINO	Kaj pričakujem od mladinskih organizacij v letošnjem letu	224
	Greš, Jezus, z menoj?	228
	Dolžnosti in pravice 17-letnega fanta	230
	Postavimo delo na pravo mesto	233
	Mladinska pošta	235
ROMAN	Hudičev advokat	243
NOVICE	Svetovne novice	249
	Med nami v Argentini	252
	Novice iz Slovenije	253
	Slovenci po svetu	254

**Številka 4
Leto XL.**

**Abril № 4
April 1973**

„Duhovno življenje“

je slovenski verski mesečnik, ki ga izdaja konzorcij (msgr. Anton Orehar); urejuje uredniški odbor.
Editor responsible: msgr. Antonio Orehar, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

Registro de la Propiedad Intelectual No. 843.966.
Tiska Vilko s. r. l., Estados Unidos 425, Buenos Aires, Argentina.

Poverjeniki:

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires.

ZDA: Rev. Julij Slapšak, 6019 Glass Ave., Cleveland, Ohio 44103, USA.
Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA.

KANADA: Ivan Marn, 131, Treeview Drive, Toronto 14, Ontario, Canada.

TRST: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia.

ITALIJA: Zora Piščanec, Riva Piazzutta 18, Gorzja, Italia.

AVSTRIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

Naročnina:

V Argentini in obmejnih državah: začasno 70.— pesov;
v ZDA in Kanadi: 7 dolarjev; drugod protivrednost dolarja.

Denarna nakazila na naslov:

Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina.

NASLOVNA STRAN „Duhovnega življenja“ in „Božjih stezic“ ter stalna zaglavja: Stane Snoj.

Vse pomito, vse pometeno. Na javorjevi mizi je pogrnen bel prt. Na prtú pisan jerbas. Otroci stoje okrog mize. Mati pri-naša: Najprej velik kolač. To je spomin Kristusove trnove krone. Nato prinese pet pirhov. To so petere bridke rane Kri-stusove. Za obod jerbasa zatakne tri ko-renine hrena. To so strašni žebli, s ka-terimi so pribili Zveličarja na križ. In nato zadehti pleče ali gnjat. In tudi meso bo blagoslovljeno, kar pomeni jagnjička, samega Jezusa, ki je bil za nas zaklan. Tako stoji jerbas na mizi. Sama lepota in skrivnost ga je.

Franc Saleški Finžgar

DUHOVNO

ZIVLJENJE

40
LETNIK

1 9 3 3

1 9 7 3